

ISSN: 2822-1435 (Print)

ISSN: 2822-1443 (Online)

วารสารการจัดการการเมือง การปกครองและท้องถิ่น

Journal of Political and Local Management

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566 Vol.1 No.2 May - August 2023

**ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
(Educational Management Innovation Club)**

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น Journal of Political and Local Management

วัตถุประสงค์

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการการเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการบริหารท้องถิ่น

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

ภาษาอังกฤษ : Journal of Political and Local Management

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

ขอบเขต

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการการเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการบริหารท้องถิ่น

กำหนด

ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ : ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

หมายเหตุ

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น ในกรณีการทำวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยต้องผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และนำหลักฐานมาแสดง

ที่ปรึกษาวารสาร

อาจารย์พี ม่วงนนท์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บรรณาธิการ

ดร.อำนาจ บุญรัตน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงษ์ทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ดร.วัฒนา นนทชิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ ทองรอด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.เชาวฤทธิ์ เชาวน์แสงรัตน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ประสานงาน

นางสาวจิราภรณ์ ชนัญชนะ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี้ ครีเอชั่น 40/315

หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

กองบรรณาธิการวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตรเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์: 082-6250706 (คุณจิราภรณ์ ชนัญชนะ)

สารจากบรรณาธิการ

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการการเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการบริหารท้องถิ่น ในวารสารฉบับนี้กองบรรณาธิการได้รวบรวมบทความวิจัยเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์และการบริหารท้องถิ่น จำนวน 5 บทความ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้บริหาร รวมถึงนิสิต/นักศึกษา และหากท่านผู้อ่านต้องการให้มีการปรับปรุงในส่วนใดโปรดเสนอแนะมายังกองบรรณาธิการเพื่อจะได้ปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในฉบับต่อไป

อภาพ

ดร.อานวย บุญรัตน์มนตรี

บรรณาธิการวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

สารบัญ

บทความวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี.....	1
---	---

The Political Participation of People in Tha Luang Subdistrict Trakan Phuet Phon District, Ubon Ratchathani Province.

เกริกเกียรติ นันตะบุตรและวัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Gergkeat Nantabut and Wanlop Rathachatranon

ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ.....	12
---	----

Success of smoking cessation and termination management; personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement Excise Department.

จินตนา ลำพาย

Jintana Lampai

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ.....	29
--	----

The Effectiveness of Performance of Area Excise Office Trat According to the Principles of Good Governance.

จารุพิชญา ศรีกาญจนาวรรณ

Jarupitchaya Srikanjanawan

ประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา...44

Effectiveness of youths' prevention spirits consumption via community participation City Municipality SongKla Province.

ศรัณยู แสนหันทกุล

Saranyu Sanenukul

ประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ.....	59
--	----

Effectiveness of Knowledge and Understanding Toward Excise Tax Payment of Golf course entrepreneur.

อิศราภรณ์ นกแก้ว

Itsraporn Nokkaew

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง

อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

The Political Participation of People in Tha Luang Subdistrict

Trakan Phuet Phon District, Ubon Ratchathani Province

¹เกริกเกียรติ นันตะบุตรและ ²วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Gergkeat Nantabut¹ and Wanlop Rathachatranon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: Gergkeat.n@ku.th, fsocwll@ku.ac.th

Retrieved 07-07-2023; Revised 10-08-2023; Accepted 21-08-2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวงอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 315 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชน จังหวัดอุบลราชธานี

Abstract

The purpose of this research is to study the level of political participation of the people in Tha Luang Sub-district Trakan Phuet Phon District Ubon Ratchathani Province The sample group used in this research was people in Tha Luang sub-district. Trakan Phuet Phon District Ubon Ratchathani Province, totaling 315 people. The instrument used in the study and data collection was a questionnaire. The data were analyzed using a computer program. The statistics used for analysis were: Statistics, percentage, mean, standard deviation, t-value, one-way analysis of variance. Pearson correlation coefficient Statistical significance was used in this analysis. was set at the 0.05 level. The results showed that people in Tha Luang Subdistrict Trakan Phuet Phon District Ubon Ratchathani Province have a medium level of political participation From the hypothesis testing, it was found that educational levels and occupations were different. Political participation was significantly different at the 0.05 level

Keywords: Political Participation, People, Ubon Ratchathani Province

บทนำ

หลังจากการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่มีบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญให้ความคุ้มครองอย่างชัดเจน นอกเหนือการรับรองอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของชนชาวไทยเท่านั้น จนกระทั่งมีการบัญญัติถึงคำว่า “มีส่วนร่วม” เป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

แม้การมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงก่อนหน้ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จะไม่ได้มีบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญคุ้มครองโดยตรง ก็ไม่ได้หมายความว่ามีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในทางกฎหมายและการเมืองไม่มีอยู่ในประเทศไทย ตามที่กล่าวมานั้นด้วยประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่ถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย เมื่อพิจารณาจากเหตุการณ์ 14 ตุลา (พ.ศ. 2516) และเหตุการณ์ 6 ตุลา (พ.ศ. 2519) ก็สามารถเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไทยอยู่ในระดับที่สูง

ในการรับรู้ของคนทั่วไปการเลือกตั้งคือเครื่องมือในการมีส่วนร่วมทางการเมืองการที่ชัดเจนที่สุดและเป็นรูปธรรม ทั้งยังสามารถวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ไม่มากนักน้อย แต่หลังจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 คนไทยได้วางเว้นจากการเลือกตั้งมาเป็นเวลา 6 ปี และผลพวงจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 ยัง

ส่งผลให้ประชาชนในตำบลท่าหลวงได้วางเว้นจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในช่วง พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลากว่า 9 ปี ซึ่งการขาดความต่อเนื่องในการเลือกตั้งอาจจะส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลท่าหลวงนั้นลดลง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวงอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษานี้ ผู้วิจัยแบ่งการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็น 2 ส่วนได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

การรับรู้ข่าวสาร เป็นกระบวนการรับรู้โดยใช้ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลในการกลั่นกรองข่าวสาร แบ่งได้ 5 ประเภทดังนี้

ความสนใจ แบ่งได้ 3 ประเภทดังนี้

การเลือกเปิดรับสาร คือ ผู้คนมีการเปิดรับสารจากการสื่อสารมวลชนตามความคิดเห็นและความสนใจที่มีอยู่และเพื่อหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดที่ตนสนับสนุน อีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะขอข้อมูล ซึ่งช่วยส่งเสริมมุมมองที่มีอยู่ ในขณะที่เดียวกันก็หลีกเลี่ยงข้อมูลที่ขัดแย้งกับมุมมองของตน

การเลือกรับรู้ คือ การที่ผู้รับสารเติมแต่งสารที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับค่านิยมของผู้รับสารโดยผู้รับสารมักจะแต่งเติมสารใหม่เพื่อให้พอดีกับความเข้าใจของเขา

การเลือกจำ คือ กระบวนการที่ผู้รับสารจะจดจำสารที่มีความใกล้เคียงกับความสนใจ ค่านิยมและความเชื่อของตน ได้แม่นยำกว่าสารที่ตรงกันข้ามกับค่านิยมและความเชื่อของผู้รับสาร

กลุ่มและบรรทัดฐานของกลุ่ม คือ ค่านิยมที่กลุ่มหรือสังคมยอมรับซึ่งอาจส่งผลต่อทัศนคติทางการเมือง อาจทำให้เกิดกระบวนการต่อต้านทัศนคติที่แตกต่างจากความเชื่อของกลุ่มพร้อมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ทัศนคติที่ตรงกับความเชื่อของกลุ่ม

การเผยแพร่ข่าวสารระหว่างบุคคล พบว่า โดยทั่วไปแล้วผู้คนมักสนทนากเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนที่คุ้นเคยอาจพลาดไป ซึ่งเป็นผลดีต่อการเผยแพร่เนื้อหาข่าวสารผ่านความสัมพันธ์ของบุคคล เนื่องจากอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดูเหมือนจะโน้มน้าวใจได้มากกว่าการสื่อสารมวลชน

ผู้นำทางความคิด คือ พบว่า ความเห็นของผู้นำที่กระจายอย่างกว้างขวางในทุกชนชั้นทางสังคมมีอิทธิพลสามารถโน้มน้าวความคิดของประชาชนทั่วไปได้ เนื่องจากกลุ่มผู้นำทางความคิดมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อที่เป็นทางการในการสื่อสาร เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารมากกว่าประชาชนทั่วไป

การสื่อสารมวลชน พบว่า สื่อถูกจำกัดให้สะท้อนสิ่งที่เป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งนำไปสู่การโฆษณาชวนเชื่อ ผูกขาดข่าวสาร กล่าวคือไม่มีผู้ใดคัดค้าน และการโฆษณาชวนเชื่อแบบผูกขาดเป็นที่เชื่อถือของประชาชนในวงกว้างและมีประสิทธิภาพมาก

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแบ่งได้ 6 รูปแบบดังนี้

การเลือกตั้ง เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญรูปแบบหนึ่ง แต่พบว่าผู้ลงคะแนนไม่ค่อยเชื่อว่าการเลือกตั้งจะสร้างความแตกต่างที่สำคัญต่อระบบการเมืองได้ และการเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชนนั้น ถูกมองว่าเป็นเพียงหนึ่งในหน้าที่ของพลเมืองที่ดีเท่านั้น เพื่อแสดงออกถึงความรักชาติ (Patriot Act) เช่นเดียวกันกับ การเสียภาษีและการเคารพกฎหมาย

การเป็นหัวคะแนน เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่ง หน้าที่ของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเหล่านี้ คือ การชักชวนผู้อื่นให้ไปลงคะแนนเสียงให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน หรือชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมการประชุมทางการเมือง เข้าร่วมการประชุม หรือบริจาคเงินให้พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน เป็นต้น

การเป็นนักเคลื่อนไหวในชุมชน เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งหน้าที่ของนักเคลื่อนไหวในชุมชนมีความคล้ายคลึงกับการเป็นหัวคะแนนในหลาย ๆ ด้าน เพียงแต่จะมุ่งเน้นไปในการจัดการกับปัญหาสังคมหรือการติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับปัญหาสังคมเสียเป็นส่วนใหญ่

การติดต่อกับทางราชการ เป็นการติดต่อกับทางราชการในเรื่องที่เฉพาะเจาะจงซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น การตรวจสอบประกันสังคมการก่อสร้างซ่อมบำรุงถนน รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมแบบ "parochial" โดยที่บุคคลกลุ่มนี้จะมุ่งเน้นไปที่ส่วนเล็ก ๆ ของปัญหาแทนที่จะพิจารณาบริบทที่กว้างกว่า

การเป็นผู้ประท้วง เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งที่แสดงเจตนาและความไม่พึงพอใจของผู้มีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน เช่น การเข้าร่วมการประท้วงบนท้องถนนสาธารณะ การก่อจลาจลหากจำเป็นเพื่อให้รัฐแก้ไขความผิดพลาดต่างๆหรือการปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม

การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะ "ผู้สื่อสารทางการเมือง" ได้แก่ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การส่งจดหมายแสดงการสนับสนุนผู้นำเมื่อพวกเขาจะทำในสิ่งที่ดีและถูกต้องหรือส่งจดหมายเพื่อประท้วงผู้นำ เมื่อพวกเขาจะทำในสิ่งที่ไม่ดีและไม่ถูกต้อง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองแก่ผู้อาศัยในชุมชน การให้ความสนใจกับทางราชการและการเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ มักเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากและมีความสนใจเกี่ยวกับการเมืองมากด้วย ผู้สื่อสารทางการเมืองเหล่านี้จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่าบรรดาหัวคะแนนหรือผู้รักชาติแต่จะไม่แสดงออกด้วยกิจกรรมการประท้วง

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลท่าหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งหมด 2,893 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลท่าหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 315 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นโดยเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 25 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 3,2,1 และแปรผลระดับในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) เป็น 3 ระดับ คือ ค่าเฉลี่ย 2.34 ถึง 3.00 หมายถึงมาก ค่าเฉลี่ย 1.67 ถึง 2.33 หมายถึงปานกลาง และค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.66 หมายถึงน้อย ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 4 ระดับ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 3,2,1,0 และแปรผลระดับในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) เป็น 3 ระดับ คือ ค่าเฉลี่ย 2.01 ถึง 3.00 หมายถึงสูง ค่าเฉลี่ย 1.01 ถึง 2.00 หมายถึงปานกลาง และค่าเฉลี่ย 0.00 ถึง 1.00 หมายถึงต่ำ ตามลำดับ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปทดสอบการหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของคำถามในแต่ละข้อ และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับคนจำนวน 30 คน โดยการเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่ตำบลโนนสูง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงมากที่สุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการคำนวณการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ผลการทดสอบพบว่าแบบสอบถามการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของประชากร
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
3. การทดสอบที (t-test) ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี โดยทดสอบในตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD)
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation Coefficient) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง การตีความค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์โดยแปลผลไว้ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์ 0.00 ไม่มีความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.01 ถึง 0.09 หรือ -0.01 ถึง -0.09 มีความสัมพันธ์เล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.10 ถึง 0.29 หรือ -0.10 ถึง -0.29 มีความสัมพันธ์ต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.30 ถึง 0.49 หรือ -0.30 ถึง -0.49 มีความสัมพันธ์ปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.50 ถึง 0.69 หรือ -0.50 ถึง -0.69 มีความสัมพันธ์มาก ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.70 ถึง 0.89 หรือ -0.70 ถึง -0.89 มีความสัมพันธ์มากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์ตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป มีความสัมพันธ์สมบูรณ์
6. สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 และ มีอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 และมีสถานภาพสมรสเป็นคนโสดจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 และประกอบอาชีพข้าราชการและบุคลากรของรัฐมากที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 และมีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ มี 6 ด้าน การเลือกตั้ง การเป็นหัวคะแนน การเป็นนักเคลื่อนไหว

ในชุมชน การติดต่อกับทางราชการ การเป็นผู้ประท้วง การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง โดยผลการวิเคราะห์รายด้านมีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเลือกตั้ง		2.27	0.83	สูง
2. การเป็นหัวคะแนน		0.64	0.86	ต่ำ
3. การเป็นนักเคลื่อนไหวในชุมชน		1.34	0.70	ปานกลาง
4. การติดต่อกับทางราชการ		1.14	0.72	ปานกลาง
5. การเป็นผู้ประท้วง		0.39	0.72	ต่ำ
6. การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง		1.03	0.67	ปานกลาง
รวมทุกด้าน		1.17	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.17 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด คือ การเลือกตั้ง ที่ค่าเฉลี่ย 2.27รองลงมา คือ การเป็นนักเคลื่อนไหวในชุมชน ที่ค่าเฉลี่ย 1.34 และน้อยที่สุด คือ การเป็นผู้ประท้วง ที่ค่าเฉลี่ย 0.39

1. การเลือกตั้ง พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น (ระดับตำบล) รองลงมา คือ ท่านรู้สึกยินดีในการไปใช้สิทธิออกเสียง และน้อยที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิออกเสียงประชามติ (ลงประชามติ)

2. การเป็นนักเคลื่อนไหวในชุมชน พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด คือ ท่านเชิญชวน/ชักจูง ผู้อื่นทำกิจกรรมในชุมชน รองลงมา คือ ท่านบริจาคเงินหรือสนับสนุนสิ่งของเพื่อประโยชน์ของชุมชน และน้อยที่สุด คือ ท่านติดต่อกับภาครัฐเกี่ยวกับปัญหาในสังคม

3. การเป็นผู้ประท้วง พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด คือ ท่านประท้วงผ่านอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ ท่านเข้าร่วมการประท้วงด้วยหนังสือ และน้อยที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมการก่อการจลาจล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

1. ระดับการศึกษา

จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD) พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรีขึ้นไป และประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรีขึ้นไป

2. อาชีพ

จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.03 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานีที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการและบุคลากรของรัฐ มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ และประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการและบุคลากรของรัฐ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.37 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.02 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทางบวก

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานีในครั้งนี้ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 1.17

เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองรายด้านพบว่า ด้านการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.27 ซึ่งอยู่ในระดับสูงและเป็นด้านที่สูงที่สุด รองลงมาด้านการเป็นนักเคลื่อนไหวในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 1.34 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการติดต่อกับทางราชการ มีค่าเฉลี่ย 1.14 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเป็นผู้สื่อสาร

ทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย 1.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเป็นหัวคะแนน มีค่าเฉลี่ย 0.64 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และด้านการเป็นผู้ประท้วง มีค่าเฉลี่ย 0.39 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำและเป็นด้านที่ต่ำที่สุด

ด้านการเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.27 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากการเลือกตั้งถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี และเป็นวิธีที่ง่ายในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Milbrath and Goel ที่ได้จัดลำดับขั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ และได้อธิบายไว้ว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมในระดับกิจกรรมผู้ชม ซึ่งเป็นระดับเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นกิจกรรมที่ผู้คนเข้าถึงง่ายที่สุด

ด้านการเป็นผู้ประท้วง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเป็นผู้ประท้วงอยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.39 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมการประท้วงมาก่อน อาจเนื่องจากประชาชนเองไม่มีข้อพิพาทที่จะนำไปสู่การประท้วง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Milbrath and Goel ที่ได้อธิบายไว้ว่า การเป็นผู้ประท้วงเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ผู้คนเข้าไปมีส่วนร่วมน้อย อีกทั้งในทัศนคติของคนส่วนใหญ่เห็นว่าการประท้วงนั้นเป็นสิ่งที่ผิด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาของประชาชนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่สูงมักตระหนักถึงผลกระทบจากนโยบายของรัฐที่มีต่อปัจเจกบุคคลมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาน้อย จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันธนา ตูนา ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล ตำบลดอนกายาน อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี” และ นภัส เล็กเจริญ ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี”

2. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่าง แสดงให้เห็นว่า อาชีพของประชาชนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยเพราะแต่ละอาชีพมีความยืดหยุ่นของเวลาการทำงานหรือช่องทางการสื่อสารที่แตกต่างกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันธนา ตูนา ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล ตำบลดอนกายาน อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี” และ นภัส เล็กเจริญ ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี”

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจเพราะการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ทำให้ผู้รับข่าวสารได้มีข้อมูลที่จะใช้ตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้แม่นยำและถูกต้องมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ”

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลท่าหลวง อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่พอสมควร แต่การที่จะรักษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อไปได้หรือเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้นั้น หลายภาคส่วนต้องปลูกฝังทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นหนึ่งในหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและเป็นประโยชน์สูงสุดของระบอบการปกครองดังกล่าวด้วย ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมปลูกฝังการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยอาจจะผลักดันกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมสภานักเรียน ให้บรรจุในหลักสูตร เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่นักเรียน
2. เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถที่จะปกครองตนเอง (Self-government) เพื่อสร้างความศรัทธาในระบอบการปกครองประชาธิปไตยให้ได้ โดยอาจจะริเริ่มจากการศึกษาปฐมวัยซึ่งอยู่ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว โดยการให้อำนาจท้องถิ่นอย่างเต็มที่ในบริหาร พร้อมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่เป็นประชาชนในท้องถิ่นเพื่อมาเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นการฝึกฝน เรียนรู้การปกครองตนเองและสามารถสร้างความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยไปด้วยในเวลาเดียวกัน
3. จัดให้มีกิจกรรมที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชุมชนของตน โดยอาจเป็นการจัดกิจกรรม big cleaning day เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างความรัก ความสำนึก และความภาคภูมิใจในชุมชน
4. จัดกิจกรรมการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และกฎหมาย เพื่อเสริมสร้างความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

เอกสารอ้างอิง

- Klapper JT. (1960) The effects of mass communication. glencoe, illinois: The Free Press.
- Milbrath LW, Goel ML. (1977). Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics? 2 ed. Chicago: University of Oxford.
- Vaus Dd. (2022). Surveys in social research. 5 ed. New South Wales, Australia: Allen & Unwin.
- Suncha T. (2017). people participation in Project Towards well-being promotive measure in sub-district level, Don Kamyang Sub-district, Mueang District, Suphan Buri Province [Master's Thesis]. Bangkok: kasetsart university, Thai.
- NAPAS L. (2018) . PUBLIC POLITICAL PARTICIPATION IN THE AREA OF NONGPRUE MUNICIPALITY, BANGLAMUANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE [Master's Thesis]. Chonburi : Burapha University; Thai.
- Pornruedee L. (2017). The Political Participation of People in Bang Sue District [Master's Thesis]. Bangkok : kasetsart University; Thai.

ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ

Success of smoking cessation and termination management; personnel
attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement Excise Department.

¹จินตนา ลำพาย

Jintana Lampai¹

นักวิชาการสรรพสามิต สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

Excise Specialist, Bureau of Inspection, Prevention and Suppression, Excise Department

E-mail: jintana559926@gmail.com

Retrieved 10-07-2023; Revised 04-08-2023; Accepted 21-08-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำนวน 130 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียวและสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามกรมสรรพสามิตไปปฏิบัติพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติพบว่า เป็นเชิงบวกปานกลางค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสำเร็จ การจัดการ ยาสูบ กรมสรรพสามิต

Abstract

This research aimed to 1) examine Success of smoking cessation and termination of personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement Excise Department. 2) compare success of smoking cessation and termination of personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement via respondent's attitude verified by demographic factors. 3) explore correlation between affecting factors with success of smoking cessation and termination. This was quantitative research, sample were 130 personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement, Questionnaires were data gathering tools. Analytical statistics were percentages standard deviation mean t test and Pearson 'correlation. Findings were as follows; 1) success of smoking cessation and termination of personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement were highest level. 2) success of smoking cessation and termination of personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement via respondent's attitude verified by demographic factors was not difference. 3) There were positive statistics moderately high correlation between affecting factors with success of smoking cessation and termination of personnel attached to Bureau of Audit Prevention and Enforcement at .01 level.

Keywords: Success, Management, Tobacco, Excise Department.

บทนำ

ปัจจุบันประชากรทั่วโลกเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ หนึ่งร้อยล้านคน ในช่วงปี พ.ศ 2444-2543 (Eriksen, 2005, p. 142 อ้างถึงใน บุญชัย พิริยะ กิจกำจร และนริชร ชุตินพัฒนะ, 2561, หน้า 108) ถ้ายังคงมีการสูบบุหรี่ ในปริมาณที่ต่อเนื่อง จะมีผลทำให้มีคนเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ถึงหนึ่งพันล้านคนในปี พ.ศ. 2643 และประเทศที่จะมีผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่มากที่สุดได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน เกาหลี ส่วนทวีปที่มีประชากรที่สูบบุหรี่มากที่สุดได้แก่ ทวีปยุโรป สำหรับทวีปเอเชียประเทศที่มีประชากร สูบบุหรี่มากที่สุด จำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยมีผู้เสียชีวิตจากบุหรี่เป็นจำนวนเกือบ 8 ล้านรายในปี 2019 หรือคิดเป็นหนึ่งในห้าของผู้ชายทุกคนที่เสียชีวิตนักสูบหน้าใหม่ถึง 90% ติดบุหรี่เมื่ออายุไม่ถึง 25 ปี การป้องกันไม่ให้คนวัยหนุ่มสาวเริ่มสูบบุหรี่จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการเปลี่ยนทิศทางของการรณรงค์ให้คนรุ่นหลังประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องทำตามพันธสัญญาเพื่อวางกรอบและบังคับใช้นโยบายควบคุมยาสูบ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มภาษีผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยการห้ามโฆษณาสูบ รวมถึงผ่านช่องทางสื่อโซเชียล และส่งเสริมสภาพแวดล้อมไร้บุหรี่นั้น อาจช่วยไม่ให้คนวัยหนุ่มสาวคิดอยากเริ่มสูบได้แม้อัตราความชุกของการสูบบุหรี่เมื่อปรับมาตรฐานอายุทั่วโลกนั้นลดลงอย่างมากในช่วงปี 1990 และ 2019 แต่ไม่พบความคืบหน้าในทางเดียวกันนี้กับยาสูบแบบเคี้ยว โดยในเอเชียใต้มีอัตราการเคี้ยวยาสูบแบบเคี้ยวเมื่อปรับตามอายุสูงถึง 25% ในกลุ่มผู้ชายอายุมากกว่า

15 ปีข้อมูลเจาะแนวนโยบายการสูบบุหรี่ทั่วโลกที่ศึกษาอย่างครอบคลุมที่สุดนั้น ได้ชี้ให้เห็นผลร้ายมหาศาลในเรื่องของสุขภาพ

ปัจจุบันจำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นแต่ละหลัก 1.1 พันล้านรายในปี 2019 โดยมีผู้เสียชีวิตจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบมากถึง 7.7 ล้านคน หรือคิดเป็นหนึ่งในห้าของผู้ชายทุกคนที่เสียชีวิต และเมื่อสูบบุหรี่เข้าไปในร่างกายแล้ว บุหรี่ก็เข้าไปทำลายร่างกายแทบจะทุกส่วน เริ่มตั้งแต่หลอดเลือดสมอง ปอด ทางเดินอาหาร หัวใจ กระดูกและกล้ามเนื้อ จนทำให้เกิดโรคร้ายต่าง ๆ เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคทางเดินปัสสาวะ รวมถึงเกิดการเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ มีความเสี่ยงแห่งของหญิงตั้งครรภ์ และมีโอกาสตาบอดถาวร (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2022) สิ่งที่น่ากังวลอย่างยิ่งคืออัตราการสูบบุหรี่ในกลุ่มคนวัยหนุ่มสาวซึ่งยังคงอยู่ในระดับสูง ประเทศต่าง ๆ กว่าครึ่งหนึ่งทั่วโลกยังไม่มีมาตรการในการลดการสูบบุหรี่ในกลุ่มคนอายุ 15-24 ปีโดยนักสูบหน้าใหม่ถึง 89% ติดบุหรี่เมื่ออายุไม่ถึง 25 ปี การป้องกันไม่ไห้คนวัยหนุ่มสาวติดสารนิโคตินในช่วงเวลาสำคัญเช่นนี้ จะเป็นสิ่งสำคัญในการกำจัดการใช้ยาสูบในหมู่คนรุ่นหลัง แม้ว่าจะประเทศไทยจะมีการกำหนดนโยบายการควบคุมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้วยตราพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภค ยาสูบ แต่ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติพบว่าการบังคับใช้กฎหมาย มีอาจดำเนินไปได้อย่างเต็มที่และมี ประสิทธิภาพเนื่องจากแม้ว่าการห้ามสูบบุหรี่จะครอบคลุมการสูบในที่สาธารณะ ซึ่งครอบคลุมถึงสถาบันการศึกษาทุกแห่งและทุกระดับ แต่การนำไปปฏิบัติที่มีผลจะอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ส่วนในภูมิภาคการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายไม่มีความเคร่งครัดเท่าที่ควรส่งผลให้ปริมาณการสูบบุหรี่ของเยาวชนทั้งชายและหญิง

ในทศวรรษ (2547-2557) ที่ผ่านมามีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 6.58 เป็น ร้อยละ 8.25 และการสำรวจเมื่อปีพ.ศ. 2558 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557 พบว่า อัตราการบริโภค ยาสูบลดลงจากร้อยละ 8.25 เป็น 7.92 แต่ว่าอายุเฉลี่ยของเยาวชนไทยมีแนวโน้มที่จะลดลงจากสถิติในปี 2558 พบว่า เยาวชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป บริโภคยาสูบ 10.9 ล้านคน เพศชายมีอัตราการบริโภคยาสูบ ร้อยละ 39.3 เพศหญิงเท่ากับ ร้อยละ 1.8 เมื่อพิจารณาการบริโภคยาสูบของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ในรอบ 24 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2534-2558) พบว่ามีแนวโน้มลดลง เยาวชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปที่บริโภคยาสูบในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวน 12.26 ล้านคน (ร้อยละ 32.0) ลดลงเป็น 10.9 ล้านคน (ร้อยละ 19.9) ปี พ.ศ. 2558 มีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.5 ต่อปี แต่ในพื้นที่ภาคใต้พบว่ามีอัตราการสูบบุหรี่สูงที่สุดในประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (The office of Prevention Disease and Control 12 Songkhla, 2015, p.45) ถึงแม้จะมีมาตรการการลดการสูบบุหรี่กันอย่างแพร่หลายในหลายๆ รูปแบบ ทั้งเป็นการกำหนดประชาคมโลกให้มีวันงดสูบบุหรี่โลกของ WHO (World Health Organization) อีกทั้งได้กำหนดกฎหมายบังคับใช้ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา หรือการห้ามขายบุหรี่ให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีหากผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษจำคุก 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท รวมทั้งการห้ามขาย สินค้าอื่นและแกมบุหรี่ย หรือขายบุหรี่ยและแกมสินค้าอื่น ห้ามโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อมให้สถานประกอบการและสถานที่สาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ (สำนักควบคุม

การบริโภคยาสูบ, 2554) และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 โดยกำหนดสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่และขยายพื้นที่มากขึ้น จนกระทั่งมีประกาศจากกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2550 กำหนดสถานที่สาธารณะมีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่และกำหนดส่วนใดส่วนหนึ่งให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ (ศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้ เพื่อการควบคุมยาสูบ, 2551) การไม่ให้โฆษณา ณ จุดขาย การออกกําลังกาย อย่างหนักเมื่อรู้สึกอยากสูบบุหรี่ (Harper et al., 2012) รวมทั้งมาตรการการใช้ยาบำบัดและทางจิตบำบัดในหลายรูปแบบต่างๆ มาเป็นระยะเวลาานาน ปรากฏว่าไม่ส่งผลให้ผู้สูบบุหรี่มีจำนวนลดน้อยลงไปได้กลับมีผู้ที่เป็นนักสูบหน้าใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและอายุการสูบบุหรี่ครั้งแรกก็จะน้อยลงทุกทีเพราะเนื่องจากมาตรการที่ผ่านมา เป็นมาตรการในการปรับพฤติกรรมและการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวทุกครั้งที่ของการสูบบุหรี่จะมีสารพิษฟุ้งออกมา 69 ชนิด และการสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญทำให้เกิด โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็งที่ปอด โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคถุงลมโป่งพอง และระบบทางเดินหายใจ เรื้อรัง

นอกจากผลทางสุขภาพยังพบว่า ผลกระทบเชิงลบทางเศรษฐศาสตร์จากการเกิดโรครดดังกล่าวที่เกิดจากสูบบุหรี่ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อมทางการแพทย์ มีมูลค่าความสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงานของผู้ป่วยและความสูญเสียผลิตภาพจากการตายก่อนวัยอันควร พบว่ามีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 74.88 พันล้านบาท (เฉลี่ย 29.39 บาทต่อบุหรี่หนึ่งซอง) คิดเป็นร้อยละ 0.78 ของ GDP หรือร้อยละ 18.19 จำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยมีผู้เสียชีวิตจากบุหรี่เป็นจำนวนเกือบ 8 ล้าน รายในปี 2019 หรือคิดเป็นหนึ่งในห้าของผู้ชายทุกคนที่เสียชีวิตนักสูบหน้าใหม่ ถึง 90% ติดบุหรี่เมื่ออายุไม่ถึง 25 ปี การป้องกันไม่ให้คนวัยหนุ่มสาวเริ่มสูบบุหรี่จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการเปลี่ยนทิศทางของการกลูกลามให้คนรุ่นหลังประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องทำตามพันธสัญญาเพื่อวางกรอบและบังคับใช้นโยบายควบคุมยาสูบ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มภาษีผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยการห้ามโฆษณาสูบ รวมถึงผ่านช่องทางสื่อโซเชียล และส่งเสริมสภาพแวดล้อมไร้บุหรี่นั้น อาจช่วยไม่ให้คนวัยหนุ่มสาวคิดอยากเริ่มสูบได้แม้อัตราความชุกของการสูบบุหรี่เมื่อปรับมาตรฐานอายุทั่วโลกนั้นลดลงอย่างมากในช่วงปี 1990 และ 2019 แต่ไม่พบความคืบหน้าในทางเดียวกันนี้กับยาสูบแบบเคี้ยว โดยในเอเชียใต้มีอัตราการสูบบุหรี่แบบเคี้ยวเมื่อปรับตามอายุสูงถึง 25% ในกลุ่มผู้ชายอายุมากกว่า 15 ปี ข้อมูลเจาะแนวนโยบายการสูบบุหรี่ทั่วโลกที่ศึกษามาอย่างครอบคลุมที่สุดนั้น ได้ชี้ให้เห็นผลร้ายมหึมาของสุขภาพ ปัจจุบัน จำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นแตะหลัก 1.1 พันล้านรายในปี 2019 โดยมีผู้เสียชีวิตจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบมากถึง 7.7 ล้านคน หรือคิดเป็นหนึ่งในห้าของผู้ชายทุกคนที่เสียชีวิต ดังนั้นสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตจึงมีการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเลิกสูบบุหรี่ มีการประยุกต์ใช้ ทฤษฎีต่างๆ เข้ามาช่วยเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในและภายนอกตัวบุคคล เช่น ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ โปรแกรมทักษะชีวิต ทฤษฎี การรับรู้ความสามารถตนเอง ร่วมกับใช้แรงสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น ซึ่งช่วยให้เกิดการลด ละ เลิกสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถ เลิกสูบบุหรี่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self-efficacy) ที่เชื่อเกี่ยวกับ ความสามารถของบุคคลว่าจะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความเชื่อมั่นเป็นตัวกำหนด ความคิด ความรู้สึก และแรงจูงใจให้บุคคลสามารถกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ (Bandura, 2003 อ้างถึงใน ประชพร กลีบประทุม, 2559)

และจากแนวคิดแรงสนับสนุนทางสังคม (Pilisuk, 1982) กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลได้รับแรงสนับสนุนและความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านข่าวสาร วัสดุสิ่งของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจ เช่น ความรัก ความเอาใจใส่ เห็นคุณค่าความรู้สึกที่ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จากบุคคลอื่นซึ่งให้การสนับสนุน เช่น บิดามารดา และกลุ่มเพื่อน เพื่อให้ผู้รับแรงสนับสนุนทางสังคมมีสุขภาพ อนามัยที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ไม่มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามกรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการทำวิจัยและเป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ประกอบด้วย

(1) แนวคิดด้านประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) ปัจจุบันมีการศึกษาเรื่องนี้กันอย่างแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นตัวการสำคัญในการบริหารจัดการองค์การ ให้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดโดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายในแง่มุมต่าง ๆ ไว้ดังนี้ ความหมายของประสิทธิผลขององค์การ คำว่าประสิทธิผลขององค์การมีความหมายที่ แตกต่างจากคำว่าประสิทธิภาพขององค์การ(Organization effectiveness) องค์การที่มีประสิทธิผลหมายถึง องค์การที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมาย (Goals) ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ องค์การที่มีประสิทธิผลสูงจึงเป็นองค์การที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการทำงานตามเป้าหมาย ส่วนองค์การที่มีประสิทธิผลต่ำ จึงเป็นองค์การที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ส่วนคำว่าประสิทธิภาพขององค์การ จึงเป็นการพิจารณาถึงอัตราส่วนระหว่างปัจจัยนำเข้าและปัจจัยนำออก องค์การที่มีประสิทธิภาพสูง คือ องค์การที่สามารถผลิตปัจจัยนำออกได้มากที่สุดจากการใช้ปัจจัยนำเข้าน้อยที่สุด ในขณะที่ประสิทธิผลเป็นการพิจารณาถึง ความสำเร็จในการดำเนินการขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย (Goal achievement) องค์การที่มีประสิทธิผลอาจไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ตัวอย่างเช่น ผลิตสินค้าได้ตามเป้าหมายแต่สินค้าไม่มีคุณภาพไม่สนองต่อความต้องการของลูกค้า (No customer responsiveness), ไม่มีนวัตกรรม (No innovation) ในขณะเดียวกันองค์การอาจมีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิผล ตัวอย่างเช่น ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ (Quality) มีการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า (Customer responsiveness) แต่ผลิตสินค้าไม่ได้ตามเป้าหมาย (goal) ที่วางไว้ เนื่องจากองค์การนั้นขาดการจัดการที่ดี (Managerial know how), ขาดวัตถุดิบเข้าที่จะป้อนโรงงานอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น สอดคล้องกับ

Gross (1985) ชี้ให้เห็นว่า องค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ก็คือ องค์การที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้นั่นเอง โดยสรุปแล้วการศึกษาขององค์การในด้านประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมากดูเหมือนว่าจะไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวในการประเมินผลประสิทธิผลขององค์การ คำว่า ประสิทธิผลขององค์การอาจมีความหมายได้หลายความหมาย เพื่อกำหนดมาตรฐานสำหรับวัดประสิทธิผลขององค์การนั้น โดยเฉพาะการให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผลของ องค์การของนักวิชาการทั้งหลายว่ามีถึง 30 ความหมาย (Campbell et al. 1977) ดังนี้

1. ประสิทธิผลรวม (Overall effectiveness) ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับวัดหลาย ๆ แง่มุมเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยปกติแล้วประสิทธิผลส่วนรวมวัดได้จากการรวบรวมสถิติการปฏิบัติงานทั้งหลาย
2. ผลผลิตสูง (Productivity) ผลผลิตสูงวัดได้จากปริมาณหรือจำนวนของผลผลิต หรือการบริการขององค์การ
3. ประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง อัตราส่วนที่สะท้อนให้เห็นการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติงานหนึ่งหน่วยต่อค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียไปสำหรับการปฏิบัติงานหนึ่งหน่วยนั้น ๆ
4. กำไร (Profit) จำนวนรายได้สุทธิจากการขายสินค้าและบริการ ภายหลังจากที่ได้หักค่าใช้จ่ายและข้อผูกพันต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว
5. คุณภาพ (Quality) หมายถึง คุณภาพของสินค้าและบริการที่องค์การผลิตและส่งมอบ

6. อุบัติเหตุ (Accidents) หมายถึง ความถี่ของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียเวลาทำงานไป
7. การเจริญเติบโต (Growth) การเจริญเติบโต ขององค์การวัดได้จากจำนวนอัตรากำลังทั้งหมดความสามารถในการผลิตและบริการ สินทรัพย์ ยอดขายกำไร ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนการประดิษฐ์คิดค้นของใหม่ ๆ
8. การขาดงาน (Absenteeism) หมายถึง การขาดงานโดยไม่มีข้ออ้างที่เพียงพอ เกิดขึ้นมากแค่ไหนและบ่อยครั้งแค่ไหน
9. การลาออกจากงาน (Turnover) ถ้ามีการ เข้า ๆ ออก ๆ ของพนักงานบ่อย ๆ แสดงว่าองค์การนั้นไม่ค่อยมีประสิทธิภาพมากนัก
10. ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction)
11. การจูงใจ (Motivation) โดยทั่วไปการจูงใจ หมายถึง ความทุ่มเทของจิตใจ ต่อการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ
12. ขวัญ (Morale) หมายถึง การที่สมาชิกของกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีความผูกพันซึ่งกันและกัน
13. การควบคุม (Control) หมายถึง การควบคุมของฝ่ายจัดการที่มีอยู่ในองค์การ เพื่อให้งานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้
14. ความขัดแย้ง/ความสามัคคี (Conflict/ Cohesion) องค์การที่มีความสามัคคี สมาชิกทั้งหลายชอบพอกันทำงานร่วมกัน ติดต่อกันอย่างเต็มที่ในทางตรงกันข้าม องค์การที่มีความขัดแย้งเป็นองค์การที่สมาชิกทั้งหลายทะเลาะกัน ขาดการประสานงานและขาดการติดต่อซึ่งกันและกัน
15. ความยืดหยุ่น/การปรับตัว (Flexibility/ Adaptation) หมายถึง ความสามารถขององค์การในการเปลี่ยนแปลงการทำงานขององค์การต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น เทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปทำให้บริษัทต้องปรับปรุงโครงสร้างใหม่ เป็นต้น
16. การวางแผนและการกำหนดเป้าหมาย (Planning and Goal setting) องค์การทุกองค์การต้องมีการวางแผน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
17. ความเห็นพ้องต้องกันในเป้าหมาย (Goal consensus) หมายถึง ระดับที่สมาชิกองค์การทั้งหลาย เห็นพ้องต้องกันในเป้าหมายขององค์การ
18. ความยึดมั่นในเป้าหมายขององค์การ (Internalization of organization goals)การยอมรับในเป้าหมายขององค์การของสมาชิก
19. ความเห็นพ้องต้องกันในบทบาทและปทัสถาน (Role and norm congruence)หมายถึง ระดับของความเห็นพ้องต้องกันระหว่างสมาชิกขององค์การในเรื่องต่าง ๆ
20. ความสามารถของฝ่ายจัดการในด้าน ความสัมพันธ์ส่วนตัว (Managerial interpersonal skills) หมายถึง ระดับความสามารถของฝ่ายจัดการในการสื่อสารกับลูกน้องและเพื่อนร่วมงานเป็นการส่วนตัว

21. ความสามารถของฝ่ายจัดการในการทำงาน (Managerial task skills) หมายถึง ระดับความสามารถที่ฝ่ายบริหารงานมีอยู่ในการทำงาน

22. การจัดการข้อมูลข่าวสารและการติดต่อ (Information management and communication) หมายถึง การสื่อสารและการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

23. ความพร้อมเพรียง (Readiness) หมายถึง องค์การมีความพร้อมในทุก ๆ ด้านนั่นเอง

24. การใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อม (Utilization of environment) ขอบเขตที่องค์การติดต่อสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

25. การประเมินผลโดยบุคคลภายนอก (Evaluations by external entities) หน่วยงานย่อยขององค์การโดยบุคคลและองค์การต่าง ๆ จากภายนอกองค์การ เช่น ลูกค้า เจ้าของกิจการประชาชน

26. ความมีเสถียรภาพ (Stability) หมายถึง องค์การมีความมั่นคง โดยเฉพาะช่วงที่องค์การต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

27. คุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ (Value of human resources) หมายถึง บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

28. การมีส่วนร่วม (Participation and Shared influence) หมายถึง สมาชิกในองค์การแต่ละท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ

29. การให้ความสำคัญต่อการฝึกอบรมและการพัฒนา (Training and development emphasis) หมายถึง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การสอดคล้องกับบทความวิชาการของ อิศรพงศ์ วงศ์เชียงยืน (2558) เรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการ ศูนย์รวมข่าว” ที่ระบุว่า การศึกษาต่อการฝึกอบรม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

30. การให้ความสำคัญต่อความสำเร็จ (Achievement emphasis) หมายถึง ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สรุป ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การใดองค์การหนึ่งสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด

จากความหมายที่กล่าวมา ผู้วิจัยขอสรุปว่า ตัวการสำคัญที่เป็นเครื่องมือตัดสินใจการบริหารจัดการองค์การว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่มากน้อยเพียงใดนั้น พิจารณาจากประสิทธิผลของการปฏิบัติงานแม้นิยามคำว่า “ประสิทธิผล” ของแต่ละองค์การหรือหน่วยงานจะมีความหมายที่แตกต่างกันไปทั้งด้านวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่คาดหวังก็ตาม แต่องค์การที่มีประสิทธิผลสูงล้วนมีผลมาจากการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วกัน พิทยา บวรวัฒนา (2541, หน้า 176, ภรณ์ มหามนต์, 2529, หน้า 2, ธงชัย สันติวงศ, 2533, หน้า 314, จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, 2530, หน้า 243, สมใจ ลักษณะ (2550, หน้า 46-48)

(2) การวัดประสิทธิผลขององค์การ

ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการบรรลุเป้าหมาย ที่ได้กำหนดไว้โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สมาชิกเกิดความพอใจในงานและองค์การโดยส่วนรวม สามารถ

ปรับตัวและพัฒนาเพื่อดำรงอยู่ต่อไปได้ การที่องค์กรจะมีประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องทำการจัดวางองค์การใหม่โดยพิจารณาถึงประเด็นที่สำคัญ คือ ทิศทางของกลยุทธ์หรือจุดมุ่งเน้นขององค์กร วิสัยทัศน์ค่านิยม ความเป็นผู้นำ การเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้า กระบวนการภายในขององค์กร และมาตรการการตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุถึงสิ่งที่ต้องการปรารถนา หมายถึง ระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ ประกอบด้วย ความมีประสิทธิภาพของบุคคลและของกลุ่มรวมกัน มุมมองความมีประสิทธิภาพขององค์กร โดยพิจารณาว่าความมีประสิทธิภาพขององค์กรนั้นมีมากกว่าผลบวกของความมีประสิทธิภาพของบุคคลและของกลุ่มรวมกัน องค์กรก็จะมีผลการดำเนินงานที่ดี

จากความหมายที่กล่าวมา ผู้วิจัยขอสรุปว่า ประสิทธิภาพขององค์กรเป็นกลไกในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องมีการจัดการปฏิบัติงานภายในองค์กรโดยพิจารณาถึงจุดมุ่งเน้นขององค์กรควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรทั้งรายบุคคลและของกลุ่มให้มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและองค์กรมีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพึงพอใจ (มัทวาท สุวรรณเรือง, 2536, หน้า 24-27 Hall (2002, p. 7 Steers, Ungson, and Mowday 1985, p.72 วิเชียร วิทย์อุดม 2552, หน้า 45)

(3) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพองค์กร หมายถึง ระดับที่ซึ่งองค์กรบรรลุเป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในเชิงผลลัพธ์และกระบวนการ การเลือกตัวแปรหรือเรื่องที่น่าสนใจในการประเมินผลสะท้อนค่านิยมของกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการอยู่รอดขององค์กรสะท้อนความสนใจของผู้ประเมินและระยะเวลาที่องค์กรได้รับการจัดตั้งขึ้นมา เป็นความสามารถในการอยู่รอด ความสามารถในการปรับตัว การดำรงสภาพและการเจริญเติบโตขององค์กร ด้วยการที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถในการแยกแยะการบริหารและการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Robbins, 1990, Schein, 1980 p. 118, Steers, 1977 p. 55)

การวัดประสิทธิภาพองค์กร

การประเมินประสิทธิภาพองค์กรโดยทั่วไปแบ่งเป็นระยะเวลาการดำรงขององค์กร ประกอบด้วย

1) เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพในระยะสั้น ประกอบด้วย

- ก) ผลผลิต (Production) มุ่งวัดที่ผลผลิตเบื้องต้นขององค์กร
- ข) ประสิทธิภาพ (Efficiency) วัดการใช้ทรัพยากรที่ขาดแคลนขององค์กร
- ค) ความพึงพอใจ (Satisfaction) วัดความพึงพอใจของสมาชิกและลูกค้า

2) เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพในระยะปานกลาง ประกอบด้วย

- ก) การปรับตัว (Addictiveness) วัดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก องค์กร

ข) การพัฒนา (Development) วัดพันธผูกพันขององค์การที่มีต่อการขยายสมรรถนะและศักยภาพสำหรับการเจริญเติบโต

ค) เกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะยาว โดยวัดเรื่องการอยู่รอด (Survival) วัดความสามารถในการอยู่รอดและการคงไว้ซึ่งวิธีการสร้างความสมดุลที่เหมาะสม (Gibson & Others, 1979 p. 79) แนวคิดอีกมุมมองหนึ่ง ประสิทธิภาพขององค์การสามารถวัดจากตัวแปร 4 ตัว คือ

- 1) ความมั่นคง (Stability) หมายถึง ความสามารถในการรักษาโครงสร้างขององค์การไว้
- 2) การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Integrations) หมายถึง การวัดความสามารถขององค์การในการหลีกเลี่ยงการขัดแย้งระหว่างสมาชิกขององค์การ
- 3) ความสมัครใจ (Voluntarism) หมายถึง ความสามารถขององค์การในการจัดให้มีการมีความพึงพอใจ สำหรับบุคคลและความปรารถนาของสมาชิกที่จะคงมีส่วนร่วมต่อไป
- 4) ความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) หมายถึง ผลรวมสุทธิของกิจกรรมขององค์การ (Caplow, 1964 p. 21)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การประเมินประสิทธิภาพองค์การโดยทั่วไปแบ่งเป็นระยะเวลาการดำรงขององค์การ ประกอบด้วย เกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะสั้น ประกอบด้วย ผลผลิต(Production) มุ่งวัดที่ผลผลิตเบื้องต้นขององค์การ ประสิทธิภาพ (Efficiency) วัดการใช้ทรัพยากรที่ขาดแคลนขององค์การ ความพึงพอใจ (Satisfaction) วัดความพึงพอใจของสมาชิกและลูกค้า

(4) ทฤษฎีการจัดการ

POLC เป็นทฤษฎีการจัดการที่ใส่ใจกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ เริ่มตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติการ ไปจนถึงการประเมินผล จุดเด่นอย่างหนึ่งของ POLC ก็คือการให้ความสำคัญกับภาวะการเป็นผู้นำซึ่งนี่ถือเป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารจัดการการทำงานให้มีประสิทธิภาพข้อดีของ POLC ก็คือการใส่ใจการสร้างมาตรฐานในทุกรายละเอียด เน้นปฏิบัติตามมาตรฐานที่วางไว้อย่างเคร่งครัด ส่งผลดีต่อการประเมินผลที่ชัดเจน สามารถวัดประสิทธิภาพของการทำงานได้ดี Louis A. Allen 1958

Management and Organization มืองค์ประกอบได้แก่

P – Planning การวางแผน คือ การกำหนดกิจกรรมตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงาน การวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

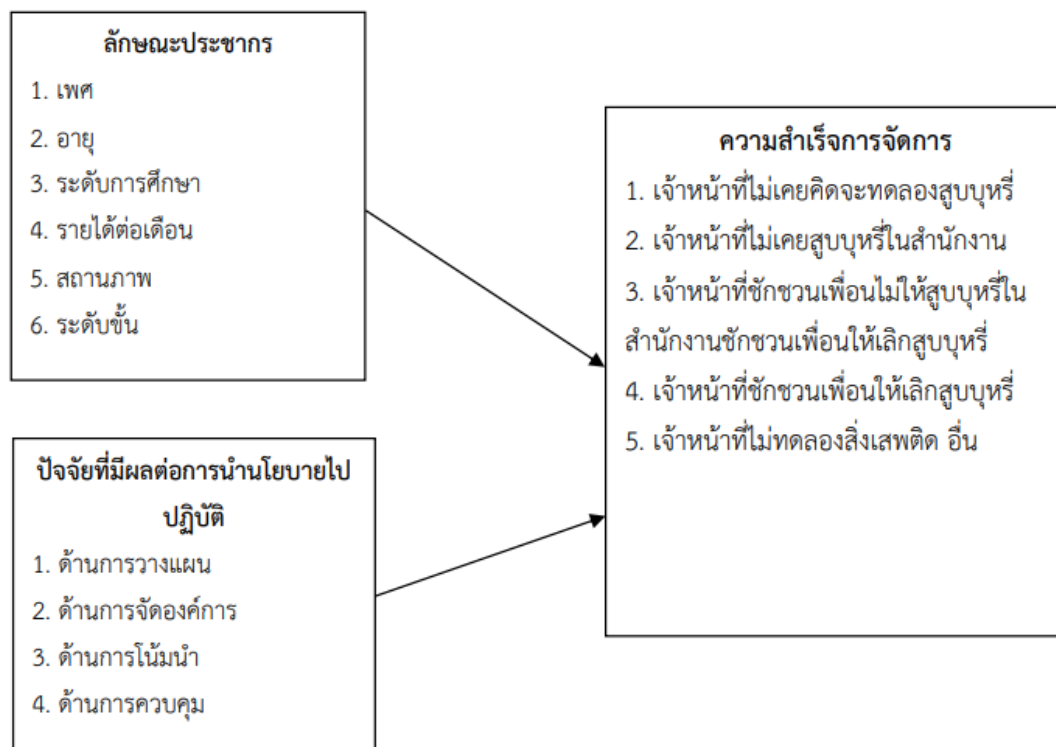
O – Organizing การจัดการองค์กร คือ การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาทหน้าที่ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน การจัดการองค์กรยังรวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงานจัดการงานให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด

L – Leading ภาวะการเป็นผู้นำ คือ ภาวะในการควบคุมการทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยต้องสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากร่วมทำงานได้ต้องบริหารงานบุคคลได้ดี ต้องเข้าใจการทำงานของตนเอง และผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาได้ดี และมีการตัดสินใจที่รอบคอบฉับไว ดีเยี่ยมสามารถที่จะนำพาทุกคนบรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้

C – Controlling การควบคุม คือ การดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ความสำเร็จมากน้อยเพียงไร การควบคุมนั้นยังหมายถึงการจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับการทำงานน้อยที่สุดอีกด้วย

สรุป ทฤษฎี POLC ของเป็นแนวคิดการบริหารจัดการเชิงปฏิบัติการที่คิดค้นขึ้นเพื่อรองรับการทำงานกับคนหมู่มากแต่ก็สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับขนาดองค์กร จำนวนคน และประเภทของธุรกิจด้วยเช่นกัน เพราะหลักการนี้มีความเป็นสากลที่ปรับใช้ได้กับทุกสายงานและสาขาอาชีพ ถึงแม้หลักการนี้จะเป็นหลักการที่เกิดขึ้นมานานแล้วแต่หัวใจของหลักการบริหารจัดการนี้ยังคงมีประโยชน์และใช้ได้ดีสำหรับในยุคปัจจุบันด้วย ซึ่งหลายองค์กรก็ได้นำเอา POLC ไปประยุกต์ใช้เป็นหลักการในการบริหารองค์กรของตนได้อย่างประสบความสำเร็จทีเดียว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง กระทรวงการคลัง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 p.735 อ้างถึงใน วิโรจน์ รูปดี 2547 หน้า 30) และกำหนดความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ผลจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 130 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม การฉ้อราษฎร์บังหลวง จำนวน 130 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สถานภาพ ระดับชั้น ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามปลายปิด (Close-ended Questions)

ส่วนที่ 2 จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การโน้มน้าว 4) การควบคุม ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามปลายปิด (Close-ended Questions)

ส่วนที่ 3 จะเป็นข้อมูลในความสำเร็จของความสำเร็จการจัดการ 1. เจ้าหน้าที่ไม่เคยคิดจะทดลองสูบบุหรี่ 2. เจ้าหน้าที่ไม่เคยสูบบุหรี่ในสำนักงาน 3. เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนไม่ให้สูบบุหรี่ในสำนักงานชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่ 4. เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่ 5. เจ้าหน้าที่ไม่ทดลองสิ่งเสพติดอื่น ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามปลายปิด (Close-ended Questions)

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาค้นคว้าตามวิธีการดำเนินการศึกษาดังกล่าวมาในข้างต้น สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดดังต่อไปนี้ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 และเพศหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมา อายุระหว่าง 26 - 30 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และอายุระหว่าง 21 - 25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบ ปริญญาตรี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 รองลงมา ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และอนุปริญญา / ปวส. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 12,001 - 16,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมา 20,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมา

16,001 - 20,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และ 8,001 - 12,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

สถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมา ข้าราชการ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 และพนักงานราชการ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

ระดับชั้น ส่วนใหญ่เป็นอื่น ๆ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ตามลำดับ รองลงมา ชำนาญงาน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 รองลงมา ปฏิบัติการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 รองลงมา ชำนาญการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 รองลงมา ปฏิบัติงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 รองลงมา เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 รองลงมา อาวุโส จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และ ชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ

ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ	ค่าสถิติ	
	$\bar{x}$	S.D.
1. เจ้าหน้าที่ไม่เคยคิดจะทดลองสูบบุหรี่	4.06	1.105
2. เจ้าหน้าที่ไม่เคยสูบบุหรี่ในสำนักงาน	4.21	1.047
3. เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนไม่ให้สูบบุหรี่ในสำนักงานชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่	3.94	1.231
4. เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่	4.51	0.828
5. เจ้าหน้าที่ไม่ทดลองสิ่งเสพติดอื่น	4.35	0.796
รวม	4.21	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ในภาพรวม เท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนไม่ให้สูบบุหรี่ในสำนักงานชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 รองลงมา เจ้าหน้าที่ไม่ทดลองสิ่งเสพติดอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.35 รองลงมา เจ้าหน้าที่ไม่เคยสูบบุหรี่ในสำนักงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 รองลงมา เจ้าหน้าที่ไม่เคยคิดจะทดลองสูบบุหรี่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.06 และ เจ้าหน้าที่ชักชวนเพื่อนไม่ให้สูบบุหรี่ในสำนักงานชักชวนเพื่อนให้เลิกสูบบุหรี่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.94 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคยาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ในภาพรวม เท่ากับ 4.04 อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปที่หาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 ด้านการจัดองค์การ และด้านโน้มนำเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.05 และด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ยอมรับสมมติฐานแย้ง

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิกการบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างยอมรับสมมติฐานศูนย์

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติในเชิงบวกระดับปานกลางถึง ปานกลางค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ยอมรับสมมติฐานแย้ง

อภิปรายผลการวิจัย

ความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ในภาพรวม เท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานของแสงชัย นัยนุ่น (2561) ความสำเร็จของการนํานโยบายป้องกัน ลด ละเลิก การสูบบุหรี่ ของเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การศึกษาอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์โกสินทร์ พบว่า (1)ความสำเร็จของการนํานโยบายการป้องกันและลดละเลิกบุหรี่ของเยาวชนในสถาบันการศึกษาไปปฏิบัติอยู่ในระดับสูง และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรที่แตกต่างกันและความสำเร็จของการนํานโยบายการป้องกันและลด ละ เลิก บุหรี่ของเยาวชนในสถาบันการศึกษาไปปฏิบัติไม่มีความสัมพันธ์กัน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จของการนํานโยบายการป้องกันและลด ละ เลิก บุหรี่ของเยาวชนในสถาบันการศึกษาไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงบวก ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายการป้องกันและลด ละ เลิก บุหรี่ของเยาวชนในสถาบันการศึกษาไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตไปปฏิบัติ ด้านการวางแผน ในภาพรวม เท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมากที่สุด สรรพสามิต ด้านการจัดองค์การ ในภาพรวมเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อของความสำเร็จ ของการจัดการลด ละ เลิก การบริโภคนาสูบของเจ้าหน้าที่ สำนักงานตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านโน้มนำเจ้าหน้าที่ในภาพรวมเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมากที่สุดด้านการ

ควบคุม ในภาพรวมเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จน้อยที่สุด สอดคล้องกับสิริกร นามถาบุตร และ วรานิษฐ์ ลำไย (2561, บทคัดย่อ)การประเมินประสิทธิผลของมาตรการระดับประเทศด้านสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ จังหวัดหนองคายผลการศึกษาพบว่า การประเมินประสิทธิผลของมาตรการระดับประเทศด้านสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ จังหวัดหนองคาย ในพื้นที่สาธารณะ ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่ที่ต้องแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในภาพรวมร้อยละ 57.00 แต่พบว่าการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ ร้อยละ 68.00 และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ ร้อยละ 75.30 แสดงว่าการประชาสัมพันธ์ และการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มข้นเนื่องจากการขาดความร่วมมือของหน่วยงานและการนำเสนอความรู้ ด้านพิษภัยของบุหรี่ เสนอแนะให้รณรงค์ประชาสัมพันธ์พิษภัยของการสูบบุหรี่และการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเข้มข้น ภาครัฐควรปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ใหม่และงานของพระมหาสุเทพ สุปณจิตโต ผีวเผือก (2560, บทคัดย่อ)แนวทางการจัดการปัญหาบุหรี่ในมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณผลการศึกษา พบว่า พระนิสิตส่วนใหญ่มิมีพฤติกรรมไม่สูบบุหรี่ จำนวนสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่มากที่สุดได้แก่การอยากทดลองด้วยตนเอง มีปัญหาความเครียด เพื่อนชักชวน การจะป้องกันและลดละเลิกบุหรี่ควรเริ่มต้นจากการให้ความรู้มีข้อมูล ภัยภัย และความเหมาะสมในฐานะความเป็นพระสงฆ์การเลิกบุหรี่มีสามรูปแบบ ได้แก่ การเลิกด้วยตนเอง การเลิกสูบบุหรี่จากคนรอบข้างหรือคนในครอบครัวและการออกกฎหมายห้ามของมหาวิทยาลัยหรือคณะสงฆ์ ข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาติดป้ายห้ามสูบบุหรี่และชี้แจงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการห้ามสูบบุหรี่ มีบทลงโทษ สถานศึกษาที่ไม่ปฏิบัติและพัฒนาชุดความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาบุหรี่และการละเมิดศีลจากการสูบบุหรี่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านการควบคุม ในภาพรวม เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จน้อยที่สุด เป็นนโยบายที่รัฐบาลจะต้องทำการทบทวนดังข้อเสนอแนะของบุญชัย พิริยกิจจักร และนริชร ชุตติพัฒนะ (2561, หน้า 117) การวิจัยนี้พบว่า แนวทางการขับเคลื่อน นโยบายป้องกัน ลดละเลิกบุหรี่ในเยาวชน ได้แก่ การมีนโยบายด้านสิ่งจูงใจ กฎหมาย ข้อมูล ความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ความร่วมมือภายในองค์กร การให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรืกับทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนด้านงบประมาณและเวชภัณฑ์ และด้านการสื่อสารรวมถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อช่วยไม่ให้วัยรุ่นที่ยังไม่สูบบุหรี่ไม่ให้เป็นบุคคลที่สูบบุหรี่ในอนาคต
2. รัฐบาลควรให้การศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนแนวความคิดของสังคมไทยที่ยังยึดติดกับ การบริโภคสิ่งเสพติดต่าง ๆ อ้างว่าคลายเครียด และการลูกหลานไปซื้อบุหรืและสุรามาให้ผู้ปกครองบริโภค
3. รัฐบาลควรทบทวนการนำเข้าบุหรืและสุรา ต่างประเทศรวมถึงการเลิกกิจการโรงงานยาสูบ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายการควบคุมการบริโภคยาสูบ ควรได้รับการนำไปปฏิบัติในทุกองค์การ เพราะการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุของโรคเรื้อรังที่ร้ายแรง
2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐทำการรณรงค์การลดละเลิกการสูบบุหรี่

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยในด้านการลดละเลิกการสูบบุหรี่ ในเด็กและเยาวชน
2. วิจัยความเป็นไปได้ในการรณรงค์ให้สังคมไทยปลอดบุหรี่

เอกสารอ้างอิง

- โกศล ทองนพเก้า. (2550). การศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และคณะ. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมหลักเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา, 13(2), 89-101.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2551). การประเมินผลนโยบายสาธารณะ. ในเอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะและการวางแผน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บรรพต สุขัง. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- บุญชัย พิริยะ กิจกาจร และนริช ชูดี พัฒนะ. (มกราคม-เมษายน 2561). แนวทางป้องกัน ลด ละ เลิก บุหรี่ของเยาวชนจังหวัดสงขลา. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้, 5(1), 108.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2540). การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาสุเทพ สุปนฺติโต ผิวเผือก. (มกราคม-ธันวาคม 2560). แนวทางการจัดการปัญหาบุหรี่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20, 94-106.
- พัฒน์ม ใจสอาด และเบญจวรรณ ธรรมรัตน์. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2557). มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา. วารสารจันทร์เกษมสาร, 20(39), 11-18.
- ยุทธ ไกรวรรณ. (2550). วิเคราะห์ข้อมูลวิจัย 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รณชัย โตสมภาค. (2561). แนวทางในการสนับสนุนให้ประชาชนเลิกสูบบุหรี่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

- ล้วน สายยศ และอังคณาสายยศ. (2535). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วชิรวัชร งามละม่อม. (2556). *การประเมินผลนโยบายสาธารณะ (Public Evaluation)*. เข้าถึงได้จาก: <http://www.trdm.co.th>, 26 กันยายน 2562.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พรทิพกราฟฟิค.
- วรเดช จันทรศร. (2550). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ.
- วรเดช จันทรศร. (2545). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สหยาบลิ้มและการพิมพ์.
- วรลักษณ์ หิมะกลัส. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการประกันสุขภาพ*. เข้าถึงได้จาก: <https://www.Thaihealth.or.th>, 3 กันยายน 2562.
- ศุภวัฒน์ ภัทรวิชญานนท์. (2561). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง.
- สมบัติ อารังอญวงศ์. (2552). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ*. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2559). *คู่มือการเขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิทย์พัฒน จำกัด.
- สิริกร นามถาบุตร และวรานิษฐ์ ลำไย. (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561). การประเมินประสิทธิผลของมาตรการระดับประเทศด้านสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ จังหวัดหนองคาย. *วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข*, 4(2), หน้า 133-151.
- Alkin, M.C., & Hofstetter, C.H. (2002). *Evaluation*. Boston: Way Lanham.
- Anderson, James E. (1975). *Public Policy-Making*. New York: Holt, Praeger.
- Aveyard, P. and Raw, M. (2012). *Improving Smoking Cessation Approaches at the individual Level*. *Tobacco Control*, 21, pp. 252-257.

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด
ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ

The Effectiveness of Performance of Area Excise Office Trat According to the
Principles of Good Governance

¹จารุพิชญา ศรีกาญจนาวรรณ

Jarupitchaya Srikanjanawan¹

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด

General Operations Manager Trat Area Excise Office Mueang Trat Branch

E-mail: Jarupitchaya1994@gmail.com

Retrieved 10-07-2023; Revised 10-08-2023; Accepted 25-08-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 153 ราย ได้แก่ บุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากร ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด ที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ และประสิทธิผลการปฏิบัติงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด หลักการบริหารจัดการที่ดี

Abstract

This research 3 purposes were to 1) evaluate effectiveness of performance of Area Excise Office Trat according to the Principles of Good Governance. 2) compare effectiveness of performance of Area Excise Office Trat according to the Principles of Good Governance via respondents 'attitude verified by demographic factors. 3) explain correlation between management factors with effectiveness of performance of Area Excise Office Trat. This was quantitative approached; sample were 153 personnel attached to Area Excise Office Trat. Questionnaires was data collection tools. Analytical Statistics were percentages, standard deviation, mean, t test ANOVA F, and Pearson correlation. The findings were as follows; 1) effectiveness of according to the Principles of Good Governance were highest level. 2) effectiveness of performance according to the Principles of Good Governance via respondents 'attitude verified by demographic factors were statistical significant difference at .05 level. 3) correlation between Management factors with effectiveness of performance according to the Principles of Good Governance was statistical significant correlation at .01 level.

Keywords: Effectiveness, Performance, Area Excise Office Trat, Principles of Good Governance

บทนำ

ประสิทธิผลองค์การ (Organization Effectiveness) จะมีได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์การ สามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งสำคัญที่สุดที่อยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลคือ ความมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงการมีสมรรถนะสูง มีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูง โดยได้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าทรัพยากรที่ใช้ไป ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ลักษณะขององค์การ ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะของบุคลากรภายในองค์การ นโยบายการบริหาร และการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อองค์การที่จะทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการสร้างงานและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดี ได้แก่ การจัดรูปงาน การจัดองค์ประกอบ การจัดบริหาร และการจัดการกระบวนการ (บุญศรี ปลั่งศิริ, 2548 หน้า 113-14) นอกจากนี้การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลมักจะมีคุณลักษณะ ที่ตรงกัน ได้แก่ การให้ความเป็นอิสระในการทำงาน การได้ใช้ทักษะและความสามารถหลากหลาย การได้ทำงานที่มีลักษณะอันเป็นภาพรวมที่ใช้ทุกขั้นตอนในตัวเอง การมีโอกาสดำเนินการที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ ต้องมีบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค ตลอดจนทักษะอื่น ๆ เช่น การแก้ไขปัญหาในการ

ตัดสินใจ มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีคุณลักษณะเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ง่าย องค์การต้องมีทรัพยากรที่เพียงพอต่อการทำงาน มีผู้นำที่ดี มีระบบการประเมินผลงาน และการให้ผลตอบแทนอย่างยุติธรรมและประการสุดท้าย คือ จะต้องมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลโดยจะต้องยึดมั่นต่อวัตถุประสงค์ จึงถือได้ว่ามีประสิทธิผล มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด เนื่องจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล คือ ตัวการที่จะเป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารและองค์การจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีคือ ความสามารถในการจัดการ การใช้ทรัพยากรที่หามาได้ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถรักษาระดับ การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลไว้ได้ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางถึงแนวคิด เรื่องประสิทธิผลคือ ตัวการประสบปัญหาในด้านนโยบายตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารองค์การ จะไม่ชัดเจน การสั่งการที่ซ้ำซ้อน ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานค่อนข้างล่าช้ากว่ากำหนดซึ่งการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถ และศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการเสริมสร้างให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลาภายในองค์การ เพื่อพัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึงรองรับยุทธศาสตร์ในการสร้างความยั่งยืนและปรับระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความทันสมัยและโปร่งใส ในการปฏิบัติงาน จึงเป็นเรื่องสำคัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ทันตามนโยบายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ดังนั้น บทบาทภาระหน้าที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดยังส่งผลต่อผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้ที่มาติดต่อราชการ เช่น ประชาชน องค์กร หน่วยงาน หรือบริษัท เป็นต้น เพื่อให้การบริหารจัดการของหน่วยงานให้มีประสิทธิผลมากขึ้น จะสามารถตอบสนองความต้องการเพียงใด และเพื่อที่จะได้นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน และให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชน ที่มาติดต่อราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ในฐานะผู้ศึกษาอยู่ในองค์การนี้และปฏิบัติงานภายในสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด จึงสนใจศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีภาครัฐ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ของบุคลากรในสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดี ของภาครัฐแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน
3. การจัดการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการทำวิจัย และเป็นแนวทางในการวิจัยประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ ประกอบด้วย

(1) แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราดสาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของประสิทธิผล

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ ดังนี้

Drucker (1964, p.5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้องกล่าวคือความสามารถในการเลือกวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม

Barnard (1968, p.55) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลองค์การ คือ การตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างสมบูรณ์ ความเข้มของการตอบสนองอย่างสมบูรณ์จะเป็นตัวชี้วัดความเข้มของประสิทธิผล

กันตยา เพิ่มผล และคณะ (2550, หน้า 3) ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามผลหรือหมายถึงผลผลิตหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

ธงชัย สันติวงษ์ (2549, หน้า 29) ประสิทธิผล หมายถึง ขนาดของความสามารถขององค์การในการที่จะสามารถทำงานบรรลุตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ จะสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จมากเพียงใด

ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์ (2549, หน้า 36) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลงานหรือผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

ธีรลักษณ์ ฉิมพาลี (2546, หน้า 45) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การพิจารณาผลของการทำงานว่าสำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้เป็นหลัก

ทองใบ สุดชาติ (2545, หน้า 107-115) ได้ให้นิยามความหมาย “ประสิทธิผลขององค์การ” ว่าเป็นระดับที่องค์การได้ตระหนักถึงเป้าหมายขององค์การที่ต้องการทำให้บรรลุชี้ให้เห็นว่าประสิทธิผลเป็นแนวความคิดในวงกว้างจำเป็นที่จะต้องพิจารณาตัวแปรที่สำคัญ 2 ระดับ คือการพิจารณาในระดับองค์การและระบบย่อยขององค์การโดยประเมินจากเป้าหมายต่าง ๆ ขององค์การว่าบรรลุผลสำเร็จเพียงใด

จากความหมายของ ประสิทธิผล จึงสรุปได้ว่า ประสิทธิผลเกี่ยวข้องกับการพิจารณาของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์ หรือที่คาดหวังไว้เป็นหลัก หรือเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของเป้าหมายหรือเป็นเครื่องตัดสินใจในขั้นสุดท้ายว่า การบริหารและองค์กรประสบความสำเร็จ หรือไม่เพียงใด

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

กิบสัน และคณะ (Gibson et al., 1982, p.812 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) นิยามประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิผลเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้นครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด

ซามูโต (Zamuto, 1982 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) ประสิทธิผลขององค์การหมายถึงการที่องค์การได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การตั้งไว้ และสามารถจะสรุปความหมายตามทฤษฎีองค์การได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ความหมายที่ใช้ในแนวทางเป้าหมาย (Goal – based approach) เป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่
2. ความหมายที่ใช้แนวทางระบบ (System – based approach) เป็นการพิจารณาว่าองค์การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์การและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
3. ความหมายที่ใช้แนวทางกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Multiple – constituencies approach) เป็นการพิจารณาว่าองค์การสามารถในการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้

ซี ช อ ร แ ล ย ยู ช ต แ ม น (Seashore & Yuchtman quoting Hall, 1991 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลขององค์การ คือ ความสามารถขององค์การในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีคุณค่าจากสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p.51อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำ เป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ เป็นผลทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เปรมสุริย์ เชื้อมทอง (2536, หน้า 9 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) กล่าวว่า ประสิทธิผลคือผลงานของกลุ่มซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ความสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้

รุ่ง แก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2536, หน้า 169 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2537, หน้า 22 อ้างถึงใน วิทยา ด้านธำรงกุล, 2546) กล่าวว่า ประสิทธิภาพเป็นการทำงานที่ได้ผลโดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การวัดผลงานที่ทำได้เทียบกับเป้าหมาย หากสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็แสดงว่าการทำงานมีประสิทธิภาพสูงในศาสตร์ทางการบริหารและองค์การ นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์การจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพองค์การจะล่มสลายไปในที่สุด

(2) แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ

2.1 ความหมายของการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ คือ การทำงานต่าง ๆ ลุล่วง หรือสำเร็จ โดยอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำ (Drucker, 1997 อ้างถึงใน พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์ยากร วงศ์ธนาวิสุ, 2548, หน้า 5-8) กล่าวคือผู้ที่เป็นผู้บริหารจะมีบทบาทเป็นเพียงหัวหน้าหรือผู้นำของกลุ่มคนที่ดำเนินการจัดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าที่จะทำงานให้งานสำเร็จลุล่วงได้นั้น จะต้องเป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานของบุคคลในหลาย ๆ ฝ่าย หรือหลาย ๆ คน การที่จะทำงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ที่ดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ในอันที่จะจัดกลุ่มคนให้ทำงานอย่างมีความสุขและความสบายใจ ในการนี้ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่สามารถรวบรวมพลังสมาชิกต่าง ๆ ในองค์การ ผู้บริหารต้องรู้จักจุดอ่อน จุดแข็งของบุคลากรที่ตนนำอยู่ พร้อมทั้งสามารถกระตุ้นชี้แนะให้สมาชิกทุกคนร่วมมือกันทำงาน เพื่อผลสำเร็จขององค์การหรือกลุ่มคณะได้โดยส่วนรวม มิใช่ผลสำเร็จของผู้บริหารเพียงผู้เดียวการจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์

Science: เป็นความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจในหลักวิชาการบริหาร

Art: เป็นทักษะ ที่เกิดจากความเชี่ยวชาญ/ชำนาญในการปฏิบัติงาน

โดยการจัดการ ผู้จัดการ จะต้องมีความรู้ทั้งศาสตร์และ ศิลป์ คือเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานได้ผล(ประสิทธิภาพ) ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

กลุ่มทฤษฎีการจัดการแบบคลาสสิก (Classical Perspective)

1. การจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)
2. การจัดการแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management)
3. การจัดการตามหลักการบริหาร (Administrative Management)

กลุ่มการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Taylor, 1881 อ้างถึงใน ทฤษฎีการบริหารจัดการ, 2555) หลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ งานเกิดประสิทธิภาพ ใช้หลักเหตุผล สามารถพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้ แนวคิดวิทยาศาสตร์ หา

วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ความสามารถมากที่สุด ลดต้นทุนและเพิ่มกำไรเพิ่มค่าจ้างให้คนงานที่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

การจัดการในระบบราชการของ เวเบอร์ (Weber, 1974 อ้างถึงใน ทฤษฎีการบริหารจัดการ, 2554) จัดชั้นตำแหน่งและสายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจนการแบ่งงานทำตามความชำนาญเฉพาะอย่าง งานมีขอบเขต มีระเบียบกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน มีระบบของการทำงานและมีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติ ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องในงาน ทุกคนทำงานโดยยึดหลักเหตุและผล การเลือกคนเข้าทำงานและการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง

การจัดการตามหลักการบริหาร ฟาโยล (Fayol, 1925 อ้างถึงใน ทฤษฎีการบริหารจัดการ, 2555) ฟาโยลแบ่งงานด้านอุตสาหกรรมออกเป็น 6 กลุ่ม (เทคนิค การค้า การคลัง ความมั่นคง การบัญชี การจัดการ) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบังคับบัญชา (Command) การประสานงาน (Co-ordination) การควบคุม (Control)

การจัดการตามหลักการบริหาร (POSDCORB) ของ กูลิค และอุวิก (Gulilck & Urwick , 1937 อ้างถึงในทฤษฎีการบริหารจัดการ, 2555) ดังนี้

- 1) P (Planning) วางแผน: สิ่งที่ต้องการและวิธีการบรรลุผลตามต้องการ
- 2) O (Organizing) จัดองค์กร: โครงสร้าง บทบาท/หน้าที่และอำนาจ
- 3) S (Staffing) บุคคล: การคัดเลือก การพัฒนาและรักษาบุคลากร
- 4) D (Directing) การสั่งการ: การใช้อำนาจสั่งการตามสายการบังคับบัญชา
- 5) CO (Co-ordinating): การประสานงาน
- 6) R (Reporting) การรายงาน: การประเมินผลเพื่อจัดทำรายงาน
- 7) B (Budgeting) งบประมาณ: วางแผนรายรับ-รายจ่ายและการควบคุม

การบริหารจัดการสมัยใหม่ของ ดักเกอร์ (Drucker, 2005 อ้างถึงใน ทฤษฎีการบริหารจัดการ , 2555) ประกอบด้วย

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์กร (Organizing)
- 3) การนำ/จูงใจ (Leading)
- 4) การควบคุม (Control)

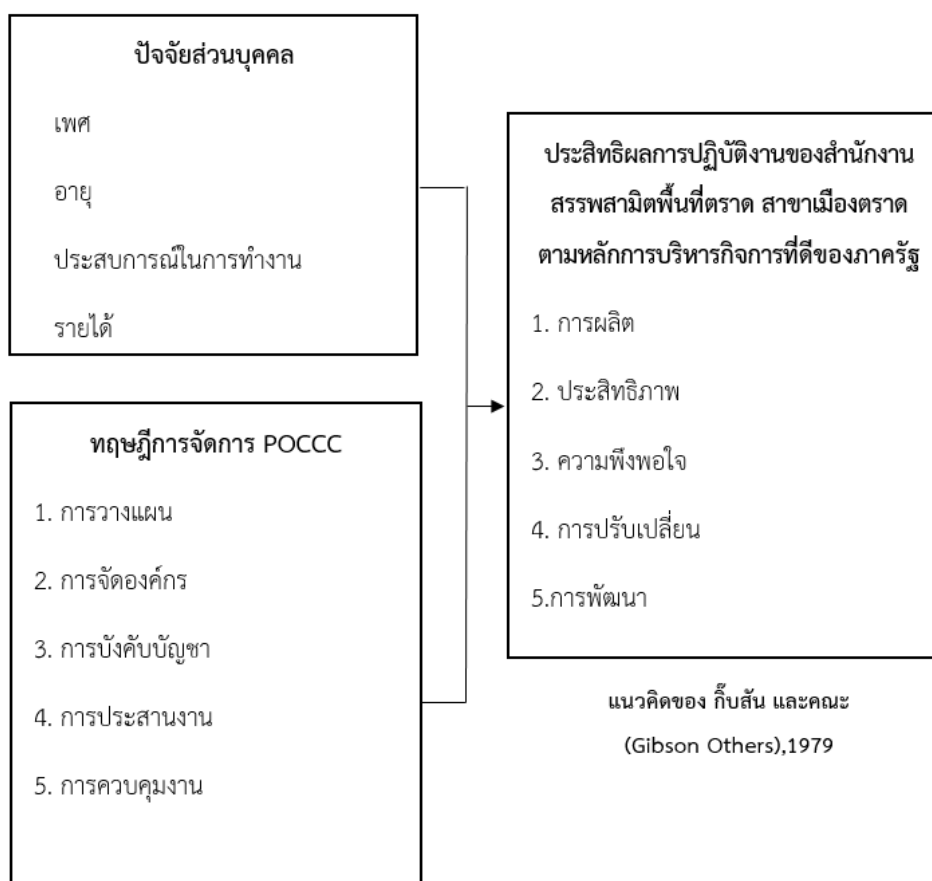
กลุ่มทฤษฎีการจัดการเน้นมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relations) ของ เมโย (Mayo, 1930 อ้างถึงในทฤษฎีการบริหารจัดการ, 2555)

- 1) ประสิทธิภาพการทำงาน ไม่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ดีเท่านั้น แต่ยังขึ้นกับการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กรด้วย
- 2) กลุ่มทำงานจะเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะของสมาชิก แบบวิธีการของกลุ่มตลอดจนความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การในสัดส่วนที่กลุ่มยอมรับได้ โดยอาศัยความสัมพันธ์เชิงอำนาจของกลุ่ม

3) เมื่อพนักงานในระดับสูงสามารถจูงใจด้านจิตใจ จะมีความสำคัญมากกว่าการจูงใจด้วยเงิน

ฟาโยล (Fayol, 1949 อ้างถึงใน พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์ยากร วงศ์ธนาวัส , 2548) ได้แบ่งแยกบทบาทของฝ่ายบริหารกับบทบาทของฝ่ายเทคนิคให้เห็นเด่นชัด เขาได้ใช้หลักการ เชิงทฤษฎีที่จะอธิบายบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในองค์การว่า ถึงแม้บางครั้งงานทางด้านบริหารจะคาบเกี่ยวกับงานทางด้านเทคนิค แต่ในภาพรวมแล้วถือว่าบทบาททางการบริหารจะเพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นถ้าบุคคลนั้นอยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้นไป ในทางตรงกันข้ามความสำคัญของบุคคลในองค์การจะอยู่ที่บทบาทหรือความสามารถทางด้านเทคนิคมากกว่า ทางด้านการบริหารนอกจากนี้ฟาโยลเห็นว่าความรู้ทางด้านบริหารนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และน่าจะจัดให้มีการเรียนการสอน ในทุกระดับชั้นของการศึกษาเขามีความคิดว่าทฤษฎีทางการบริหารที่เขาเขียนขึ้นนั้น สามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานอุตสาหกรรมหรืองานภาครัฐบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 153 ราย ได้แก่ บุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด จำนวน 247 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด จำนวน 153 คน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ≥ 0.78 ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่าความเชื่อมั่นดังนี้ (Cronbach, 1951 : 297-334)

$\alpha = 0.78$ ขึ้นไป หมายถึง แบบสอบถามข้อนี้มีความเชื่อมั่นในระดับสูง

$\alpha = 0.60 - 0.77$ หมายถึง แบบสอบถามข้อนี้มีความเชื่อมั่นในระดับปานกลาง

$\alpha = 0.00 - 0.59$ หมายถึง แบบสอบถามข้อนี้มีความเชื่อมั่นในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) ของแบบสอบถามทั้งชุดได้ $\alpha = 0.888$ โดยแบบสอบถามด้านการจัดการมีค่า $\alpha = 0.822$ และแบบสอบถามด้านประสิทธิภาพมีค่า $\alpha = 0.893$ ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัสตัวเลข (Code) และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและรายได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยเป็นการคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเปรียบเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวมทั้งหมดมีค่าเป็นร้อยละ
2. ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราดสาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ) โดยการทดสอบค่าที (t-test) สำหรับ

ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยเป็นการทดสอบข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ส่วนอายุประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ใช้การวิเคราะห์การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA : F-test) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกรณีประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาค้นคว้าตามวิธีการดำเนินการศึกษาดังกล่าวมาในข้างต้น สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดดังต่อไปนี้ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 และเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมา อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 ต่อมาคือ อายุ 21 – 30 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ อายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.7

ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 6-10 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ต่อมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 1-5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วงต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2

รายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมา กลุ่มที่มีรายได้ 15,000 – 20,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ต่อมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 ต่อมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีรายได้ ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.31) หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X}$ = 4.77) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.39) รองลงมา คือ ด้านการปรับเปลี่ยนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.42) ต่อมา คือ ด้านการผลิตมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.41) และด้านความพึงพอใจมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.48) รองมาตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านประสิทธิภาพมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.67) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.45)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ แตกต่างกัน มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน

- 1) บุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน
- 2) บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน
- 3) บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน
- 4) บุคลากรที่ระดับรายได้แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 การจัดการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราดสาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ” ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราดสาขาเมืองตราด ตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ พบว่า ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือด้านการปรับเปลี่ยน ด้านการผลิต ด้านความพึงพอใจและด้านประสิทธิภาพ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสามารถปฏิบัติงานโดยใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด อย่างประหยัด คุ่มค่า ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมไปถึงมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยให้การปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วน และสำเร็จทันกรอบเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ยังเป็นการตอบสนองนโยบายการบริหารงานของกรมสรรพสามิต ในการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เสี่ยมพงษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา พนักงานฝ่ายปฏิบัติการเสาโทรคมนาคม บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) โดยผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปริดา บุญภา (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กร : กรณีศึกษาสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบข้อมูลประสิทธิผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน รายได้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานสำนักงานสรรพสามิต พื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดตามหลักการบริหารกิจการที่ดีของภาครัฐ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ตรีไชย (2562) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 2) พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีเพศแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 2 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 (ค่าสถิติทีเท่ากับ 1.95 ค่าพีเท่ากับ 0.053) ผลการศึกษาความแตกต่างของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 2 จำแนกตามอายุ สามารถตั้งสมมติฐานและมีผลการศึกษา ดังนี้ H_0 : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน H_1 : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า อายุไม่ใช่ตัวกำหนดหรือบ่งชี้ว่าบุคลากรที่มีอายุมากกว่า จะปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่าหรือน้อยกว่าบุคลากรที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ตรีไชย (2562) :ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 2) พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ค่าสถิติเอฟเท่ากับ 1.06 ค่าพีเท่ากับ 0.37) ผลการศึกษาความแตกต่างของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 2 จำแนกตามสถานภาพสมรส สามารถตั้งสมมติฐานและมีผลการศึกษา ดังนี้ H_0 : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีประสิทธิผลการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน H_1 : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

2.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าอายุงานและประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อมีอายุงานเพิ่มขึ้น ประสบการณ์ทำงานก็มีมากขึ้น ตำแหน่งงานที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งบุคลากรจึงได้ถูกมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแตกต่างกันไป ดังนั้นบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน จึงได้รับมอบหมายงานที่ต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เสงี่ยมพงษ์ (2559) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา พนักงานฝ่ายปฏิบัติการเสาโทรคมนาคม บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 21-25 ปี ส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งคือ ร้อยละ 50.0 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับมาก รองลงมาคือ ร้อยละ 30.4 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 19.6 ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับน้อย ในขณะที่พนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.3 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับมาก รองลงมาคือ ร้อยละ 31.6 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 13.2 ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับน้อย สรุปได้ว่าประสบการณ์ทำงานของพนักงานมีความสัมพันธ์กับ

ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับมาก กล่าวคือ พนักงานที่มีประสบการณ์ ทำงานไม่เกิน 5 ปี จนถึงประสบการณ์ทำงาน 26 ปี ขึ้นไปส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับมากเช่นเดียวกัน

2.4 บุคลากรที่ปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราดที่มีรายได้ต่างกัน มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานแตกต่างกันในภาพรวมและในบางด้าน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า อายุงานและประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อมีอายุงานเพิ่มขึ้นประสบการณ์ทำงานก็มีมากขึ้น ตำแหน่งงานที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งบุคลากรจึงได้ถูกมอบหมายให้รับผิดชอบงานที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแตกต่างกันไป ดังนั้น บุคลากรที่มีรายได้ที่ต่างกันจึงได้รับมอบหมายงานที่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เสงี่ยมพงษ์ (2559):ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา พนักงานฝ่ายปฏิบัติการเสาโทรคมนาคม บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานที่มีรายได้ระหว่าง 60,001-75,000 บาทต่อเดือน ส่วนมากคือ ร้อยละ 48.9 มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับมาก รองลงมาคือ ร้อยละ 31.1 มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 20.0 ที่มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับน้อยในขณะที่พนักงานที่มีรายได้ระหว่าง 30,001-45,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 57.1 มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับมาก รองลงมาคือ ร้อยละ 31.0 มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 11.9 ที่มีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับน้อย สรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนของพนักงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ในระดับมาก กล่าวคือ พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาทจนถึงรายได้ 75,001 บาทขึ้นไป ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในระดับมากเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานสรรพสามิต ควรส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่าบุคลากรยังมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่น
2. สำนักงานสรรพสามิต ควรสร้างคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการใช้เทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จแบบมีคุณภาพและผลงานสูงกว่าเป้าหมาย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่าบุคลากรยังมีความคิดเห็น ในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ
3. สำนักงานสรรพสามิต ควรสร้างความตระหนักให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่มีความท้าทายและน่าสนใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และเปิดโอกาสให้สามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่าบุคลากรยังมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ
4. สำนักงานสรรพสามิต ควรมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบเรียนรู้ทำความเข้าใจและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วเพราะลักษณะภารกิจของแต่ละสำนักงานมีความแตกต่างกัน การชักชวนความร่วมมือกันในการบูรณาการร่วมกันปราบปรามการกระทำผิด

อาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่าบุคลากรยังมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

5. สำนักงานสรรพสามิต ควรจัดให้มีการฝึกอบรมในหัวข้อที่มีความเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในยุคที่มีการแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ กฎข้อบังคับที่นำมาบังคับใช้ใหม่ และเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จากความคิดเห็นของผู้มารับบริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ตราด สาขาเมืองตราด เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรมสรรพสามิต

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การฝึกอบรม การพัฒนา เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการนำไปศึกษาวิจัย เพื่อขยายแนวคิดในการวิจัยให้กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งพร ทองใบ. (2533). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การกับประสิทธิภาพขององค์การภาครัฐบาลในการบริหารราชการไทย*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการพัฒนา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร, กรุงเทพฯ.
- กุลธน ธนาพงศธร. (2548). *ภาวะผู้นำเพื่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤตยา เจือหอม. (2559). *ประสิทธิภาพการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายอำนวยการกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด. ประจวบคีรีขันธ์.
- กันตยา เพิ่มผล. (2550). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2542). *ทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชนมณี ศิลาณกิจ. (2559). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ถาวร กุลโชติ. (2554). *ประสิทธิภาพการจัดระบบและการบริหารจัดการของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาอำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). *องค์การสมรรถนะสูง กับความรับผิดชอบต่อสังคม*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- นวพร แสงหนุ่ม. (2556). *ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นรินทร์ แจ่มจำรัส. (2549). *การบริหารองค์การภาครัฐ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บรรจง โตเปาะ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร*. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. ประจวบคีรีขันธ์.
- สุชาติ ตรีไชย. (2562). *ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 2*. ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารยุติธรรมและสังคม คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,
- สุนทร เสงี่ยมพงษ์. (2559). *ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา พนักงานฝ่ายปฏิบัติการเสาโทรคมนาคม บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.
- Barnard, C. I. (1968). *The Functions of the executive*. Cambridge: Harvard University Press.
- Cronbach, Lee J. (1951). "Coefficient Alpha and The Internal Structure of Tests. *Psychometrika*. 16(1951), 297 – 334.
- Drucker: F. (1968). *The effective executive*. New York: Harper & Row Publishers.

ประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

Effectiveness of youths' prevention spirits consumption via community
participation City Municipality SongKla Province.

¹ศรัณยู เสน่ห์นุกูล

Saranyu Sanenukul¹

เจ้าพนักงานสรรพสามิตชำนาญงาน สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สงขลา

Professional excise officer Songkhla Area Excise Office

E-mail: keng.saranyu999@gmail.com

Retrieved 07-07-2023; Revised 15-08-2023; Accepted 25-08-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 3) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ชุมชนในอำเภอสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 406 คนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิเคราะห์ 1) ด้านประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ การป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

The purpose of this research was to 1) evaluate Effectiveness of youths' prevention spirits consumption via community participation City Municipality Songkhla Province. 2)compare Effectiveness of youth prevention spirits consumption via community participation City verified by respondents demographic factors.3) explain correlation between affecting factors with Effectiveness of youth prevention spirits consumption via community participation City Municipality Songkhla Province. This was quantitative research; sample were 406 residents of communities located in area of City Municipality Songkhla Province. Questionnaires were data collection tools. Analytical statistics were percentages standard deviation mean ANOVA F and Pearson correlation. The results revealed that 1) Effectiveness of youths 'prevention spirits consumption via community participation were highest level. 2) There was not any difference among respondents 'attitude toward Effectiveness of youths' prevention spirits consumption via community participation. 3) There were positive statistical correlation between affecting factors with Effectiveness of youth prevention spirits consumption via community participation City Municipality Songkhla Province at .01level.

Keywords: Effectiveness, Youth Prevention Spirits Consumption, Community Participation

บทนำ

ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ถือได้ ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับชาติโดยพบว่าคนไทย มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก (1) ในปีพ.ศ. 2550 จากการสำรวจพฤติกรรมการ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป พบว่า ประชากร 51.20 ล้านคน ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 14.90 ล้านคนหรือร้อยละ 29.30 และที่น่าเป็นห่วง เป็นอย่างยิ่งคือกลุ่มวัยรุ่น มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงถึงร้อยละ 21.90 จากการวิเคราะห์ ความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แบบดื่มประจำ ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2550 พบว่ากลุ่ม วัยรุ่นดื่มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.70 เป็นร้อย ละ 8.00 (National Statistical Office. The 2007) การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำมาซึ่งผลกระทบ มากมาย ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้าน สุขภาพ ดังเช่น การศึกษาที่พบว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ ตั้งใจ (Suwan P. 2006, Thongprasert , 2004) มีโอกาส ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า ก่อให้เกิดความรุนแรง เกิดการทะเลาะวิวาท นำไปสู่สาเหตุของการเสียชีวิตในที่สุด โดยพบว่าครอบครัวที่มี ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสใช้ความรุนแรงมากกว่าครอบครัวที่ไม่มีผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 3.48 เท่า (Thai Health Promotion Foundation; 2005.) ซึ่งเป็นต้นเหตุของอาชญากรรมถึงร้อยละ 50.20

(Center for Alcohol Studies. Alcohol annual report 2010. และทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกได้ร้อยละ 20.4 (Department of Juvenile Observation and Protection 2007). จังหวัดสงขลา จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระดับสูง และมีปัญหาทางสังคมจากการบริโภคสุรา และมีผลข้างเคียงทั้งด้านอาชญากรรมและสุขภาพ จังหวัดกำหนด มาตรการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสงขลา ปี 2565 – 2566 ประกอบด้วย 1.พัฒนากลไกนโยบายสร้างความร่วมมือในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัดและอำเภอ 2. สร้างสิ่งแวดล้อมปลอดภัยรวมทั้งลดแรงสนับสนุนการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการเฝ้าระวังและบังคับใช้กฎหมาย 3. สนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดแอลกอฮอล์สร้างความตระหนักเรื่องพิษภัยและรู้เท่าทันกลยุทธ์ทางการตลาด และป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ 4. พัฒนาระบบการเข้าถึงบริการและช่วยให้ผู้ดื่มเลิกดื่มแอลกอฮอล์และ 5. พัฒนาการใช้มาตรการชุมชนเพื่อควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ทุกตำบลละ 1 หมู่บ้าน ทั้งนี้ได้พิจารณาจัดให้มีทีม ATCU (Alcohol and Tobacco Control Operation Unit) ออกปฏิบัติงานในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ภายใต้วงเล็บ "ชีวิตวิถีใหม่ ขับขี่ปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ" และ "ขับไม่ดื่ม ดื่มไม่ขับ" ในระหว่างวันที่ 11-17 เมษายน 2565 เพื่อออกตรวจเตือนบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้กับสถานประกอบการร้านค้า และประชาชนทั่วไป ในช่วงก่อนเทศกาลสงกรานต์และช่วงเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งห้ามให้มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้กับเด็กอายุไม่เกิน 20 ปี เพื่อเป็นการป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิด

ซึ่งหากพบเห็นการกระทำความผิดรวมถึงกรณีการเกิดอุบัติเหตุกับเด็กอายุไม่เกิน 20 ปี ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า 20mg% ขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามขยายผลไปดำเนินคดีกับร้านค้าที่จำหน่ายตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 มาตรา 29 (1) จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รัฐบาลได้ใช้ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการดื่มสุรากลากหลายวิธีซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวทางให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติตามนโยบาย จึงเป็นการพัฒนาจากมุมมองของคนนอกส่งผลให้เห็นจุดอ่อนของการดำเนินการ และยังพบว่าหลายมาตรการใช้ได้ผลบางมาตรการยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่ามาตรการต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ขณะนี้ยังไม่เพียงพอต่อการกระตุ้นเตือนให้เยาวชนไทย ดื่มสุราน้อยลง (จूरีย อูสาหะ และเศรณีย์ จุฬาสรีกุล, 2548) การทบทวนวรรณกรรมพบว่า กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพของชาวบ้านให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเข้าใจปัญหาของตนเอง ตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง และสามารถวางแผนและดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาของชุมชนได้มีการศึกษา เกี่ยวกับการนำแนวคิดการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการป้องกันการใช้บุหรี่ในกลุ่มเยาวชน (กฤษณา ภูพลพันธ์, 2551) โดยศึกษาพฤติกรรมการใช้บุหรี่ของเยาวชนในชุมชน ประเมินความต้องการและศักยภาพของชุมชนในการป้องกันการใช้บุหรี่ของกลุ่มเยาวชนศึกษาวิธีการ ความคิด ความเชื่อของชุมชน ในการเลิกสูบบุหรี่และศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการใช้บุหรี่ของเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า สามารถนำกระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการป้องกัน การใช้บุหรี่ในกลุ่มเยาวชนโดยชุมชนมีส่วนร่วมได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า แนวคิดการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการป้องกันควบคุมโรคและพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้อีกด้วย การศึกษาครั้งนี้จึงนำ PRA มาใช้ในการประเมิน

สถานการณ์การดื่มสุราในกลุ่มเยาวชนและแนวทางการแก้ไขปัญหายังมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเข้าใจปัญหาของตนเองตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง และสามารถวางแผนดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหของชุมชนได้ ปัญหาการป้องกันการดื่มสุราเป็นปัญหาที่สลับซับซ้อนและค่อนข้างละเอียดอ่อนจึงจำเป็นต้องใช้เจ้าของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ของปัญหาช่วยในการมองปัญหาเข้าใจปัญหาของตนเองและมองเห็นศักยภาพของชุมชนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหการดื่มสุราเหมาะสมกับบริบทของชุมชน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับการนำแนวคิดการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อภูมิปัญญาชุมชนในการเลิกบริโภคสุราและแนวทางการแก้ไขปัญหการบริโภคสุราโดยใช้ภูมิปัญญาชุมชน (ราตรี ศรีลัสม, 2549) โดยการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการถอดบทเรียนจากประสบการณ์เลิกสุราของสมาชิกในชุมชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าได้ภูมิปัญญาชุมชน อันเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหการบริโภคสุราในชุมชน นอกจากนั้น ยังช่วยสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ชุมชนเกิดความรักความสามัคคีต่อกันและเห็นสิ่งอื่นใดในกระบวนการภูมิปัญญาชุมชนนี้ได้มีประชาชนสมัครใจเลิกสุรา 3 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สามารถป้องกันการดื่มสุราในชุมชนได้ (สุวรรณี แสงอาทิตย์, 2550) นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหการดื่มสุราของเยาวชนยังไม่มีผู้ศึกษาในบริบทของชุมชน ส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาโดยใช้โปรแกรมการสอนสุขศึกษา การใช้สื่อการสอนการใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้เกิดมาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการนำมาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น จึงทำให้ไม่เกิดความยั่งยืน (ชลวิทย์ บุญศรี, 2549) เนื่องจากการศึกษายังขาดมุมมองของเยาวชนและคนในชุมชนจากการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อที่จะหาแนวทางในการป้องกันการดื่มสุราในเยาวชนโดยชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (วนิดา พลเชียงสา, 2549 ; อัมมندا ไชยกาญจน์, 2549) จากการศึกษาสำรวจในชุมชนแห่งหนึ่งของจังหวัดสงขลาพบว่า ในอดีตชุมชนมีการดำเนินการต่อสู้สุราตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา โดยมีทั้งองค์กรภายนอก คือ สสส. เทศบาลนครหาดใหญ่ และองค์กรภายในชุมชน คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มผู้นำชุมชน ได้ให้การสนับสนุนและดำเนินการจัดกิจกรรมในการรณรงค์ต่อสู้สุรา อาทิเช่น การรณรงค์ งดเหล้าเข้าพรรษา การจัดกีฬาต้านภัยยาเสพติด การจัดเวรตรวจตรารักษาความปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งผลการดำเนินงานพบว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง และส่วนใหญ่ทำในกลุ่มของผู้ใหญ่ และในกลุ่มเยาวชน แต่ขาดการดำเนินงานที่ต่อเนื่องทำให้กลุ่มเยาวชน กลับมาดื่มสุราเพิ่มมากขึ้นและดื่มในอายุน้อยลง และยังพบว่าการดื่มสุราของเยาวชนส่งผลกระทบต่อ บุคคล ครอบครัว และชุมชน จนกลายเป็นปัญหาของสังคม (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า, 2555) ถึงแม้ว่าปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันรณรงค์เพื่อต่อสู้สุราผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนเห็น ความสำคัญในการป้องกัน และแก้ไขปัญหการดื่มสุราแต่กลับพบว่าสถานการณ์การดื่มสุราของเยาวชน ในชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับชุมชนและแกนนำเยาวชนตระหนักและเห็นความสำคัญในการ แก้ปัญหาดังกล่าวและยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจแนวคิดการวิเคราะห์ ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้ในการศึกษาแสวงหาแนวทางการ ป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ไม่มีความแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการทำวิจัย และเป็นแนวทางในการวิจัย ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย

(1) แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น (ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์, 2550) การมีส่วนร่วมจะต้องมาจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน (สัญญา เคนาภูมิ, 2551)

Cohen and Uphoff (1980) ได้มีการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการมาประมวลเป็นแนวคิดหลัก และได้จำแนกรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ลำดับแรก คือ การตัดสินใจเบื้องต้นเริ่มต้นด้วยการระบุความต้องการในท้องถิ่น ลำดับที่สอง คือ การตัดสินใจที่เป็น

กระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการต่อจากการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น ซึ่งอาจจะต้องมีบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และลำดับที่สามเป็นการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) คนในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานของโครงการได้สามวิธีหลัก (1) การสนับสนุนทรัพยากร (2) การบริหารและ การประสานงาน และ (3) การเข้าร่วมกิจกรรมและโปรแกรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารการงาน และการประสานงาน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) การเข้าร่วมในโครงการและกิจกรรมต่างๆ สามารถนำไปสู่ผลประโยชน์ 3 ประเภท (1) ทางกายภาพของชุมชน (2) สังคม และ (3) ส่วนบุคคลนอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย รวมทั้งผลประโยชน์ทางบวกและผลที่อาจเกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการและกิจกรรมต่อชุมชนด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อมสามารถเกิดขึ้นได้กับการประเมินที่เน้นโครงการเป็นหลัก หากมีกระบวนการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ ต้องทราบว่าใครมีส่วนร่วมในกระบวนการนั้น มีความต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด มีอำนาจอะไรที่จะทำให้กิจกรรมบรรลุผลตามเป้าหมาย และสมาชิกในชุมชนรับฟังเมื่อมีข้อเสนอแนะหรืออาจมีการปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการเท่านั้น การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกตถึงสิ่งที่มีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

สรุป การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน พัฒนาตั้งแต่การร่วมตัดสินใจ ส่วนร่วมในการดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม

(2) แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล

แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล หมายถึง แนวทางหรือวิธีการ กระบวนการหรือตัววัดนั้น สามารถตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดีเพียงใด การประเมินประสิทธิผลต้องประเมินว่าสามารถบรรลุความต้องการได้ดีเพียงใดด้วยการใช้แนวทางที่เลือก การนำไปปฏิบัติหรือตัววัดที่ใช้ (ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2545)

(1) ประสิทธิภาพขององค์การ คือ ความสำเร็จขององค์การประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัว คือ

- 1) การผลิต (Production)
- 2) ประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 3) ความพึงพอใจ (Satisfaction)

4) การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness)

5) การพัฒนา (Development)

ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การใดองค์การหนึ่งสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องเกี่ยวผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงานมีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่องค์การพึงประสงค์คณะ (Gibson and Other, 1982)

(3) แนวคิดและความหมายของสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 (2551) ให้ความหมายว่า สุรา หมายถึง วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา สถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข (2551) ให้ความหมายว่า สุรา หมายถึง เครื่องดื่มที่มี เอทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่ปริมาณไม่เกิน 60 ดีกรี ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่คนสามารถใช้ดื่มได้ สุราจัดเป็นสิ่งเสพติด ประเภทหนึ่ง เมื่อดื่มสุราจนมีการสะสมในระดับหนึ่งจะติดสุราและเมื่อหยุดการดื่มแล้วจะมีปฏิกิริยาของร่างกาย ที่เรียกว่า อาการลงแดง สุราหรือเหล้า หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ชนิด เอทิลแอลกอฮอล์) เป็นส่วนประกอบ ที่สำคัญโดยแอลกอฮอล์มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง ผู้ที่กินเหล้าในปริมาณไม่มากจะรู้สึกผ่อนคลายเนื่องจากแอลกอฮอล์ไปกดจิตได้สำนึกที่คอยควบคุมตนเอง ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น แต่เมื่อกินมากขึ้นก็จะกดสมองบริเวณอื่น ๆ ทำให้เสียการทรงตัว พูดไม่ชัด จนแม้กระทั่งหมดสติในที่สุด สุราเป็นกลุ่มเครื่องดื่มที่มีเอทิลแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม เช่น เหล้า เบียร์ กระแช่ ไวน์ โดยที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละชนิดจะมีปริมาณ แอลกอฮอล์แตกต่างกัน (อารีกุล พวงสุวรรณ ,2553, ไพรัตน์ อันอินทร์ ,2552, หน้า13)

สรุปได้ว่า สุราหรือเหล้า คือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ชนิดเอทิลแอลกอฮอล์ เป็นส่วนประกอบสำคัญออกฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลางผู้ดื่มเหล้าปริมาณไม่มากจะรู้สึกผ่อนคลายและเพลิดเพลิน เนื่องจากแอลกอฮอล์ไปกดจิตได้สำนึกที่คอยควบคุมตนเองทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น แต่ถ้าดื่มปริมาณมากจะกดสมองบริเวณอื่น ๆ ทำให้เสียการทรงตัว พูดไม่ชัด และอาจหมดสติหรือตายได้

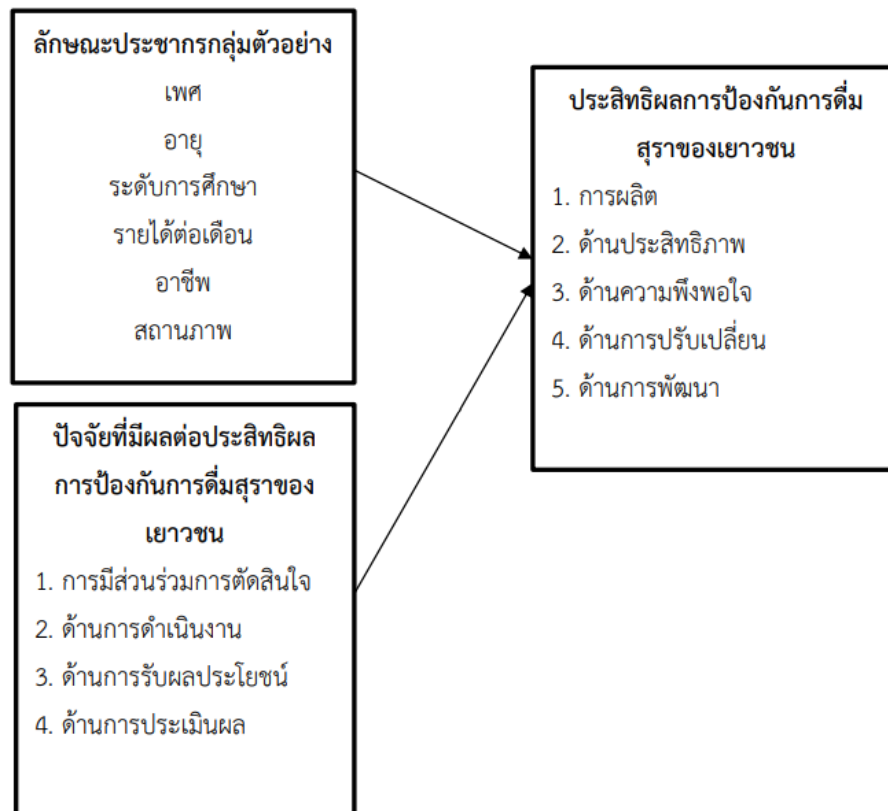
การจำแนกประเภทของสุราในภาคอุตสาหกรรมแบ่งมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุราเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สุราหมัก (Fermented Liquors) เป็นผลิตผลที่ได้จากการหมักส่ำให้เกิดเป็นน้ำเมาที่มีเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์มากน้อยตามต้องการและไม่มีการกลั่น

2. สุรากลับ (Distilled Liquors) ผลที่ได้จากการหมักส่ำให้เกิดแรงแอลกอฮอล์แล้วกลั่น แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ ก เป็นสุราที่กลั่นโดยตรงเพื่อให้ได้กลิ่น รสเฉพาะจากวัตถุดิบนั้น เช่น สุราขาว วอดก้า เป็นต้น ข เป็นสุรากลับหรือแอลกอฮอล์ผสมปรุงแต่งสี กลิ่น รส และมีเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ตามต้องการ ค เป็นสุรากลับหรือแอลกอฮอล์ที่นำมาปรุงแต่งโดยมีกรรมวิธีเก็บไว้นานเพื่อให้มีคุณภาพดี แล้วปรุงแต่งสี กลิ่น รสและมีเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์ตามต้องการ เช่น วิสกี้ บรั่นดี เป็นต้น (เทพินทร์ พิชรานุกรักษ์, 2541) การบริโภค สุราของคนไทยนิยมบริโภคสุราหลายชนิด ได้แก่ เหล้าบรั่นดี วิสกี้ เหล้ารัม วอดก้า เหล้าคอกเทลต่าง เหล้าขาว แชมเปญ ไวน์ เบียร์ เหล้าหมักพื้นเมือง

สรุปได้ว่า สุรา หมายถึง เครื่องดื่มที่มีเอทิลแอลกอฮอล์ ผสมอยู่มีหลายประเภทแต่ละประเภท มีความนิยมในกลุ่มที่ต่างกัน ได้แก่ เหล้าบรันดี วิสกี้ เหล้ารัม วอดก้า คอกเทล เหล้าขาว แชมเปญ ไวน์ เบียร์ และเหล้าหมักพื้นเมือง พบว่าประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่คนไทยนิยมดื่ม ได้แก่ เบียร์ ร้อยละ 60.9 สุราขาวหรือสุรากลั่น ร้อยละ 42.7 สุราสียี่ห้อไทยร้อยละ 23.6 สุราสียี่ห้อต่างประเทศร้อยละ 4.7 ขณะที่กลุ่มเยาวชน 15-19 ปี นิยมดื่มเบียร์ ร้อยละ 74.5 สุราขาวหรือสุรากลั่นร้อยละ 37.6 สุราสียี่ห้อไทยร้อยละ 25 สุราสียี่ห้อต่างประเทศ ร้อยละ 2.8 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความนิยมบริโภคของทั้งสองกลุ่มนี้ พบว่า เยาวชนนิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมสมัยมากขึ้น และบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมดั้งเดิมลดลง แต่อย่างไรก็ตามสุราแต่ละประเภทก็มีระดับแอลกอฮอล์ที่ต่างกัน ซึ่งเมื่อดื่มเข้าไปแล้วสามารถทำปฏิกิริยากับร่างกายและแสดงอาการต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับปริมาณที่ดื่มและระดับของการดื่มในแต่ละครั้ง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ,2552)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในพื้นที่ ชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 7,898 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่ ชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
จำนวน 406 คน

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยจะ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาการเก็บข้อมูล ผู้วิจัย
ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหา
ค่าสถิติ

ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อ
พรรณนาคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะ
เบื้องต้นของข้อมูลกับความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร (Multivariate analysis) การ
เปรียบเทียบ ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนของ อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา จำแนกด้วยลักษณะประชากรใช้สถิติ One way ANOVA และ การวิเคราะห์ค่าที่

การหาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนของอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการ
มีส่วนร่วมของชุมชนของ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาด้วยการหาสหสัมพันธ์ใช้สถิติ Pearson R

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักซึ่งแบ่งโครงสร้าง
ของแบบสอบถาม ออกเป็นสามส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชนของ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนของ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นไปขอคำปรึกษาและ
ตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษา และทำการปรับจนเกิดความเหมาะสมสร้างเป็นแบบสอบถาม
แล้วจึงนำไปทำการทดสอบความเที่ยงต่อไป

การหาความเที่ยง (Reliability Test) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับแล้ว แล้วไปทดสอบกับประชาชนในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเที่ยง (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .895

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาค้นคว้าตามวิธีการดำเนินการศึกษาดังกล่าวมาในข้างต้น สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดดังต่อไปนี้ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 และเพศชาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 ตามลำดับ

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาอายุระหว่าง 42-49 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมา อายุระหว่าง 34-41 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 รองลงมา อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และอายุ 50-60 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมา มัธยมศึกษา จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 และปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมา 8,000 - 15,000 บาท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และ 15,001 -22,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ตามลำดับ

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาทำงานบริษัทเอกชน จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมา รับราชการ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และเกษตรกร จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ

สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด จำนวน 201 คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมา คู่สมรส จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมา หม้าย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 และหย่าร้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ภาพรวม

ประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ภาพรวม	$\bar{x}$	แปลผล
ด้านประสิทธิภาพ	4.45	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจ	4.40	มากที่สุด
ด้านการปรับเปลี่ยน	4.32	มากที่สุด
ด้านการพัฒนา	4.30	มากที่สุด
ด้านการผลิต	4.05	มาก
รวม	4.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมา ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.40 และ ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.20 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมา ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.24 และ ด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04

ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาเป็นเชิงบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประสิทธิภาพการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาเป็นเชิงบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผลการวิจัย

ประสิทธิผลการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมาด้านด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.40 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ด้านการผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.05 สอดคล้องกับจิรัชยา เจียวกิก และสันติชัย แยมใหม่ (2558) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการดื่มสุราในเยาวชน พบว่าชุมชนเคยมีประสบการณ์ในการต่อสู้สุรา ทั้งประสบการณ์ของผู้ที่สามารถเลิกดื่มสุราได้ โดยลดการดื่มสุราสร้างแรงจูงใจในการเลิกสุรา และการรวมพลังชุมชนในการณรงค์ต่อสู้สุราและปรับค่านิยม แต่การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ชุมชน

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชนสอดคล้องกับกานต์ระวีรัตน์ จรามร นันทวิทย์ นิยมบุญ ไพโรจน์ เสานวม การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อลดพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการวิจัยพบว่า ในขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อลด พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนารูปแบบ ในระดับสูงสุดโดย กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 80 มีส่วนร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอนของกระบวนการ ผลการใช้รูปแบบการดำเนินงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อลดพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ชุมชนมีการกำหนดมาตรการทางสังคม ชุมชนและภาคเครือข่ายมีความเข้มแข็ง ประชาชนในชุมชนบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง โรงเรียน วัดและสถานที่ราชการเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้านค้าในชุมชนส่วนใหญ่ไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประชาชนมีความรู้เรื่องโทษพิษภัยของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และเกิดนวัตกรรมชุมชนเพื่อลดพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ งานของวรัท ปทุมศรีวิโรจน์ (2561) ผลกระทบของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบจากการมีร้านเหล้าในเขตชุมชนเมืองเอก ปทุมธานีด้านผลกระทบต่อตนเองโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง และผลกระทบจากการมีร้านเหล้าในเขตชุมชนเมืองเอก ปทุมธานี ด้านผลกระทบต่อสังคมโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตส่งผลกระทบต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ด้านผลกระทบต่อตนเอง และผลกระทบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และดรุณี คุณวัฒนา (2554) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของสตรี ในเขตอำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการดื่มอยู่ระดับเสี่ยงและเสี่ยงสูงเท่า กันระดับติดและอันตราย พบว่ามีคนใกล้ชิดทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในครอบครัวดื่มสุรา พฤติกรรมของคนในครอบครัวหลังดื่มสุราคือทำลายข้าวของ ส่วนพฤติกรรมของคนใกล้ชิดที่ไม่อยู่ในครอบครัวหลังดื่มสุรา คือ อารมณ์ดีและสนุกสนาน ร้านค้าทั้งในและนอกชุมชนเป็นแหล่งที่หาซื้อสุราได้มากที่สุด วิธีการเดินทางไป หาซื้อในชุมชนคือเดิน ส่วนนอกชุมชนจะใช้จักรยานยนต์ไปหาซื้อเอง และสามารถซื้อได้ตลอดเวลา ค่านิยมของการใช้สุราในชุมชนอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก สื่อและโฆษณาต่าง ๆ มีผลต่อความรู้สึกอยากดื่ม จะเห็นได้ว่าสตรีที่มีประสบการณ์ดื่มสุราส่วนมากยังคงการดื่ม แต่ดื่มอยู่ในระดับความเสี่ยงไม่สูงมากนัก และเมื่อดื่มเป็นเวลานานจะกลายเป็นผู้ติดสุรา ซึ่งใช้สุราเพื่อการฉลองในโอกาสสำคัญและงานสังสรรค์รื่นเริง และยังมีบุคคลใกล้ชิดดื่มสุรา ถึงแม้จะรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราแต่ก็ยังคงให้คุณค่ากับการใช้สุรามาก อีกทั้ง

การตลาดของ ผู้ผลิตทำให้สุราสามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย ข้อเสนอแนะจึงจำเป็นต้องสร้างสิ่งทดแทนและค่านิยมในการสร้างสุขแทนการใช้สุรา รวมถึงเพิ่มมาตรการการบังคับใช้กฎหมายควบคุมการจำหน่ายสุราและการโฆษณาอย่างจริงจัง

ผลการวิจัยพบว่า ภาครัฐยังคงแสวงประโยชน์จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขณะที่สังคมไทยยังมีค่านิยมผิดในการดำเนินชีวิตที่เน้นเพียงสนุกเร้าใจ

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางการป้องกันการดื่มสุราในกลุ่มเยาวชน ได้แก่ จัดทำแบบสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงในการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนเข้าค่ายธรรมะ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือนโยบายควบคุมการดื่มสุรา ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน เน้นให้กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมโดย เป็นตัวแทนในการจัดงานประเพณีสร้างข้อตกลงในการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน ในชุมชนร่วมกันจากการสร้างพันธะสัญญา

2. การมีร้านเหล้าในเขตชุมชนส่งผลต่อการดื่มสุราของเยาวชนควรจัดโซนในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. จึงจำเป็นต้องสร้างสิ่งทดแทนและค่านิยมในการสร้างสุขแทนการใช้สุรา รวมถึงเพิ่มมาตรการการบังคับใช้กฎหมายควบคุมการจำหน่ายสุราและการโฆษณาอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐควรมีนโยบาย ดึงดูดใจให้กลุ่มเยาวชนเข้าค่ายธรรมะ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือนโยบายควบคุมการดื่มสุรา ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน เน้นให้กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมโดย เป็นตัวแทนในการจัดงานประเพณีสร้างข้อตกลงในการ ป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน ในชุมชนร่วมกันจากการสร้างพันธะสัญญา

2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำกำหนดโซนนิ่งการจำหน่ายสุราและยาสูบ

3. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐลดละเลิกการบริโภคสุราและยาสูบ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยแนวทางดึงดูดใจให้กลุ่มเยาวชนเข้าค่ายธรรมะ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือนโยบายควบคุมการดื่มสุรา ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน เน้นให้กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมโดย เป็นตัวแทนในการจัดงานประเพณีสร้างข้อตกลงในการป้องกันการดื่มสุราของเยาวชน ในชุมชนร่วมกันจากการสร้างพันธะสัญญา

2. ควรวิจัยการกำหนดและน่านโยบายที่ชัดเจนในการทำกำหนดโซนนิ่งการจำหน่ายสุราและยาสูบไปปฏิบัติ

3. ควรวิจัยความเป็นไปได้ในงดการโฆษณาการจำหน่ายสุราและยาสูบ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ภูพลพันธ์. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการใช้บุหรี่ยาสูบในเยาวชน*. รายงานการศึกษา จุฬารัตน์ อุดมศึกษา และเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2548). *สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มสุราในสังคมไทย*.
- ราตรี ศรีลัสม. (2549). *การแก้ปัญหาชุมชนในการเลิกบริโภคสุรา*. รายงานการศึกษาอิสระ พย.ม. (การพยาบาลชุมชน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวรรณี แสงอาทิตย์. (2550). *ปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ดื่มสุราและเสพยาเสพติด*
- ชลวิทย์ บุญศรี. (2549). *แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มผสมสุราของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ส.ม. (การบริหารสาธารณสุข). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วนิดา พลเชียงสา. (2549). *การแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มสุราของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไผ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ส.ม. (การบริหารสาธารณสุข). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สัญญา เคนาภูมิ. (2551). *ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Edwards, G.C. & Ira Sharkansky. D. (1978). *The Policy Predicament: Making and Implementing Public Policy.*, San Francisco: Freeman and Co.
- Eugene, E. (1980). *The Implementation Game: What happen After a Bill Becomes a Law*. 3rd. Prass: The MIT Press.
- Graham, & T. Allison, T. (1971). *Essence of Decision: Explaining the Cuban Missile Crisis*. Boston: Little. Brown and company.
- Hogwood, B. & Gunn, D. (1984) *Public Policy for the Real World*. Oxford University Press
- John W. (1978). *Research in education*. 3rd ed. New Delhi: Prentice Hall.
- Lipsky, M. (1980). *Street-Level Bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services*. New York: Russell Sage Foundation.
- Mazmanian, D.A. & Sabatier, Pual, A. (1981). *Effective Policy Implementation*. Massachusetts: Lexington Books.
- Norton, E.L. (1954 November). Public Policy and Administration: The Goals of Rationality and Responsibility. *Public Administration Review*. 14(1), pp. 22-31.
- Paul, A and, Dean, G.R. (1979, April). "Government Policy and Local Practice". *American Sociological Review*. 36(2), pp. 127-136.

- Pratchett, L. & Wilson, D. (1996). *Local Democracy and Local Government. Texas: Business Publication,*
- Pressman, J.L. & Wildavsky, A. (1973). *Implementation.* Berkeley: University of California Press.
- Quade, E.S. (1982). *Analysis of Public Decision.* New York: Elsevier Science Publishing Co.
- Sabatier, P and Mazmanian, D. (1980). “The Implementation of Public Policy: A Framework of analysis”. *Policy Studies Journal* Contents. Special Issue. 15(9), pp. 22-31.
- Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1975, February). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society.* 6(4), pp.7 - 20.

ประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิต ของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ

Effectiveness of Knowledge and Understanding Toward Excise Tax Payment
of Golf course entrepreneur.

¹อิศราภรณ์ นกแก้ว

Itsraporn Nokkaew¹

นักวิชาการสรรพสามิตปฏิบัติการ ส่วนอำนวยการ สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 10

Excise Technical Officer, Operations Division, Regional Excise Office 10

E-mail: yumi-lek@hotmail.com

Retrieved 10-07-2023; Revised 15-08-2023; Accepted 21-08-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 163 ราย ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านระดับประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการเปรียบเทียบประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการ สนามกอล์ฟจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตแตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการและระดับประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ ความรู้ความเข้าใจ การชำระภาษีสรรพสามิต ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ

Abstract

The purposes of this research were to 1) explore effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur. 2) compare effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur via respondents' attitude verified by demographic factors. 3) explain correlation between management with effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur. This was quantitative research; sample were 163 Golf course entrepreneurs. Questionnaires were data collection tools. Analytical statistics were frequencies, percentages, mean, standard deviation, t- test, ANOVA F, and Pearson correlation Findings were as follows; 1) effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur was highest level. 2) effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur via respondents' attitude verified by demographic factors were statistical significant difference at .05 level. 3) correlation between management factor with effectiveness of Knowledge and Understanding toward excise tax payment of Golf course entrepreneur was high positive statistical significant correlation at .01 level.

Keywords: Effectiveness, Knowledge and Understanding, Excise Tax Payment, Golf course entrepreneur

บทนำ

กรมสรรพสามิต หรือ The Excise Department เป็นหน่วยงานราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงการคลังอยู่ในกลุ่มภารกิจด้านรายได้ ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2474 มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพื่อเป็นรายได้ของรัฐ ดำเนินการป้องกันและปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิต รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมและพลังงาน และยังมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการบริหารการดำเนินงานในรูปรัฐวิสาหกิจอีก 2 หน่วยงาน คือ องค์การสุรา มีหน้าที่ผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์แต่เพียงผู้เดียว และผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบที่ได้จากการผลิตสุรา และโรงงานไฟ มีหน้าที่ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าที่ทำในประเทศแต่เพียงผู้เดียวก่อนพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับ กรมสรรพสามิตดำเนินการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายรวมทั้งสิ้น 7 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติไฟ พุทธศักราช 2486 พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และ

พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ. 2527 โดยกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายเก่าที่บังคับใช้มาอย่างยาวนาน ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน กรมสรรพสามิตจึงเห็นควรให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภาษีสรรพสามิตให้มีความทันสมัย โปร่งใส และเป็นสากล รวมทั้งรวบรวมกฎหมายภาษีสรรพสามิตที่กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมาย ทั้ง 7 ฉบับ มาไว้เป็นฉบับเดียวเพื่อความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2560 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบกฎหมายภาษีสรรพสามิต และแนวทางการจัดเก็บภาษีแบบใหม่โดยใช้ระบบภาษีแบบผสม รวมถึงการเปลี่ยนฐานการคำนวณภาษีจากเดิมใช้ราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรม และราคาขายส่งช่วงสุดท้าย เป็นราคาขายปลีกแนะนำ โดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ได้กำหนดสินค้าและบริการที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีจำแนกเป็น 21 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน

ตอนที่ 2 เครื่องดื่ม

ตอนที่ 3 เครื่องไฟฟ้า

ตอนที่ 4 แบตเตอรี่

ตอนที่ 5 แก้วและเครื่องแก้ว

ตอนที่ 6 รถยนต์

ตอนที่ 7 รถจักรยานยนต์

ตอนที่ 8 เรือ

ตอนที่ 9 ผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง

ตอนที่ 10 พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ

ตอนที่ 11 หินอ่อนและหินแกรนิต

ตอนที่ 12 สารทำลายชั้นบรรยากาศ

ตอนที่ 13 สุรา

ตอนที่ 14 ยาสูบ

ตอนที่ 15 ไฟ

ตอนที่ 16 สินค้าอื่น ๆ

ตอนที่ 17 กิจการบันเทิงหรือหย่อนใจ (ไนต์คลับ ดิสโกเธค ผับ บาร์ ค็อกเทลเลาจน์โดยให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา สถานอาบน้ำหรืออบตัวและนวด)

ตอนที่ 18 กิจการเลี้ยงโชค (สนามแข่งม้า การออกสลากกินแบ่ง)

ตอนที่ 19 กิจการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (สนามกอล์ฟ)

ตอนที่ 20 กิจการที่ได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐ (กิจการโทรคมนาคม)

ตอนที่ 21 บริการอื่น ๆ

แนวคิดของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสถานบริการสนามกอล์ฟโดยยึดหลักเกณฑ์เพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสถานบริการสนามกอล์ฟเป็นกิจการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติอย่างมาก ซึ่งสามารถแยกเป็นผลกระทบด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อมได้ดังนี้

1. การสร้างสนามกอล์ฟต้องใช้พื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณเนินเขาและริมทะเล ดังนั้นสิ่งแวดล้อมบริเวณดังกล่าวจะต้องถูกเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติจะถูกทำลายเพื่อปรับพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้าทำพื้นสนามกอล์ฟ สัตว์ป่าตามธรรมชาติต้องย้ายถิ่นที่อยู่หรืออาจล้มตายไป เนื่องจากสมดุลตามธรรมชาติถูกเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อม

2. สนามกอล์ฟต้องอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นจำนวนมาก สำหรับต้นไม้และต้นหญ้า ปูพื้นสนามกอล์ฟ ดังนั้น หากบริเวณใกล้เคียงเป็นพื้นที่ทำการเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยพื้นที่บริเวณดังกล่าวอาจจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งได้ เนื่องจากน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติส่วนหนึ่งถูกนำมาใช้สำหรับสนามกอล์ฟซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต

ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จึงมีความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่ากรมสรรพสามิตจะมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทำความเข้าใจเรื่องกรีย่นแบบและชำระภาษี แต่กฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงทำให้การสื่อสารยังไม่ครบถ้วนและครอบคลุม อาจก่อให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ ซึ่งจะได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางสำหรับการให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีสนามกอล์ฟที่ต้องแก่ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ นำมาซึ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจต่อการชำระภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟเป็นไปในเชิงบวก

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการทำวิจัยและเป็นแนวทางในการวิจัย ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ ประกอบด้วย

(1) แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

ประสิทธิผล หรือ Effectiveness เป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องการมุ่งหวังอยากให้เกิดขึ้น เป็นการตอบโจทย์ว่า สิ่งที่เป็นความมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ (Goal) ได้รับการสนองตอบแล้วหรือไม่ ดังนั้น ประสิทธิภาพ จึงเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์ (outcome) กับเป้าประสงค์ (goal) ว่าเกิดความสำเร็จตาม ความปรารถนาแล้วหรือยัง

ความหมายของประสิทธิผล

คำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) นั้น มีผู้ให้คำนิยามไว้มากหลาย และปัจจุบันมีการศึกษาเรื่องประสิทธิผลกันอย่างแพร่หลายและมีการนิยามความหมายแตกต่างกัน โดยมีการใช้หลักเกณฑ์มาประกอบกัน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามต่าง ๆ กัน ดังนี้

Pfeffer and Salancik (1978, p. 11) ได้ให้คำจำกัดความของประสิทธิผลขององค์การ ไว้ว่า หมายถึง องค์การที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือกลุ่มประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดขององค์การ

Eddy (1981, pp. 106 107) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ คือ ระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จในการทำในสิ่งที่ได้ตัดสินใจนั่นเอง

Steers, Ungson and Mowday (1985, p. 72) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ว่า หมายถึง ระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ

Bennis (1989, pp. 214 215) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า เป็นความสามารถ ในการปรับตัว เปลี่ยนแปลง พัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และความสามารถใน การประสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การเพื่อรวมพลังให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจ

พิทยา บวรวัฒนา (2552, หน้า 176-177) มีความเห็นว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่า องค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ สำหรับคำว่าเป้าหมายขององค์การนั้นหมายถึง สภาพการที่องค์การปรารถนาให้บังเกิดขึ้น และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า องค์การที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง องค์การที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมาย (Goals) ที่ตั้งใจไว้ ประสิทธิภาพจึงเป็น

เรื่องความสำเร็จขององค์การในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ องค์การที่มีประสิทธิภาพสูง
จึงเป็นองค์การที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการทำงานตามเป้าหมาย

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2552, หน้า 130) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพ ว่าหมายถึง ระดับที่คนงาน
สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2552, หน้า 79) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการบรรลุ
วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบาย

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของความสำเร็จขององค์การในการกระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ได้
ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ครอบคลุมถึงวิธีการจัดการ ภาระงาน กิจกรรม และบุคลากร ด้วยการกำหนดบทบาท
หน้าที่ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในองค์การ

ประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วย

1) การผลิต (Production) องค์การมีประสิทธิผล ถ้าองค์การสามารถดำเนินการผลิต ให้ได้
ผลผลิตทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพได้ตรงกับความต้องการขององค์การตามทีสภาพแวดล้อมต้องการ
ความสามารถในการผลิต ถือได้ว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่จะวัดประสิทธิภาพในแง่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ องค์การมีประสิทธิผลถ้าอัตราส่วนระหว่างปัจจัยทรัพยากร
(Input) ที่ใช้กับผลผลิต (Output) มีความเหมาะสมในลักษณะที่ใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่าโดยคำนึงว่าจำเป็น
จะต้องใช้ปัจจัยหรือตัวป้อนต่างๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คนเท่าใด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายหรือระดับของ
ผลิตผลที่ต้องการได้ประสิทธิภาพถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิภาพขององค์การ โดยเฉพาะใน
สังคมปัจจุบัน ซึ่งคาดหวังให้องค์การมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการผลิตสินค้าและบริการภายใต้
เงื่อนไขของความจำกัดของทรัพยากร ดังนั้น การวัดประสิทธิภาพจึงเป็น การวัดในแง่ของการบรรลุเป้าหมาย
ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด แนวคิดทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กัน แต่มีความแตกต่างกัน เช่น องค์การสามารถ
ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ต้องการโดย ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า
ประสิทธิภาพขององค์การ ก็คือ ความมากน้อยของการที่องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายได้โดยใช้ทรัพยากรที่
น้อยที่สุด

3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) คือ องค์การมีประสิทธิผลถ้าผลการดำเนินงานขององค์การ
นำมาซึ่งความสำเร็จสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกในองค์การ การที่องค์การ
สามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ลักษณะของงานอาจเป็นเงื่อนไขที่จะช่วยจูง
ใจ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น โดยการตอบสนองความต้องการบางประการของ
ผู้ปฏิบัติงานได้โดยเฉพาะการได้รับมอบหมายงานที่มีความสำคัญให้ประสบการณ์ที่คุ้มค่า งานที่ผู้ปฏิบัติมีความ
เป็นอิสระสูง สามารถกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ตลอดจนงานที่มีข้อมูลป้อนเกี่ยวกับ
ความก้าวหน้า ในผลสำเร็จของงาน หากผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงไปได้ จะรู้สึกที่ตนเองประสบ
ผลสำเร็จมีความภูมิใจ อันจะเป็นพื้นฐานที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้นอกจากลักษณะงาน
แล้ว ตัวแปรที่วัดความพึงพอใจจะรวมถึงทัศนคติของพนักงานในด้านต่างๆ

4) การปรับตัว (Adaptiveness) องค์การมีประสิทธิผล ถ้าองค์การมีกลไกที่สามารถปรับเปลี่ยน การดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในขององค์การและภายนอกองค์การเกณฑ์นี้ เป็นเกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะกลาง ถึงแม้ว่าการปรับตัวขององค์การอาจจะทำให้ประสิทธิภาพลดลงไป บ้าง เพื่อเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานขององค์การให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรืออาจทำให้ขวัญและ กำลังใจของคนในองค์การตกต่ำไปก็ตาม การปรับตัวขององค์การถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น และในที่สุดจะมี ประโยชน์แก่องค์การ ดังเช่น แนวคิดของ เบนนิส (Bennis, 1971) เชื่อว่าการรักษาระดับของประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจภายใต้สภาพการณ์ใหม่ ๆ อาจเป็นโทษต่อองค์การได้ ทั้งนี้ โดยอาศัยแนวคิดตามทฤษฎีระบบ เปิด อาจกล่าวได้ว่าองค์การที่มีประสิทธิผล คือ องค์การที่มีโครงสร้างที่ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงได้โดยสรุปแล้วความสามารถในการปรับตัว ก็คือ ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ปัญหาขององค์การ เพื่อให้้องค์การสามารถดำรงตนอยู่ได้ภายใต้ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์การ

5) การพัฒนา (Development) องค์การมีประสิทธิผลถ้าองค์การสามารถเพิ่มพูนศักยภาพ (Potential) และวิสัยความสามารถ (Capacity) ขององค์การที่เจริญก้าวหน้าตามการเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม ที่้องค์การพยายามจะเพิ่มประสิทธิผลด้วยการผสมผสานความปรารถนาของบุคคลที่จะ เจริญก้าวหน้า และพัฒนาเข้ากับเป้าหมายขององค์การ ซึ่งวิธีการพัฒนาองค์การจะกระทำในรูปของโครงการ ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ตลอดจนวิธีทางจิตวิทยาต่างๆ และการเพิ่มประสิทธิภาพในองค์การ เป็น กระบวนการวางแผนที่จะพัฒนาความสามารถขององค์การ เพื่อให้สามารถที่จะบรรลุและดำรงไว้ซึ่งระดับ การปฏิบัติงานที่พอใจที่สุด ซึ่งสามารถวัดได้ในแง่ของประสิทธิภาพ และความเจริญเติบโตขององค์การ

(2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

ความหมายของการจัดการ

George R Terry (2006) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า หมายถึง การบริหารการจัดการ เป็น กระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การ การกระตุ้นและการควบคุมให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยใช้ ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ

Harold Koontz (1961: 6) ให้ความหมายของการจัดการ หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์การดำเนินการนั้น

James A.F. Stoner (2003) กล่าวว่า การจัดการคือ กระบวนการ (Process) ของการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organization) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ความ พยายามของสมาชิกในองค์การและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่้องค์การ กำหนดไว้

Ricky W. Griffin (1997:4) ให้ความหมายของการจัดการ (Management) ว่า หมายถึงชุดของหน้าที่ ต่างๆ (A Set of Functions) ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า (Cost-effective) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(Effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

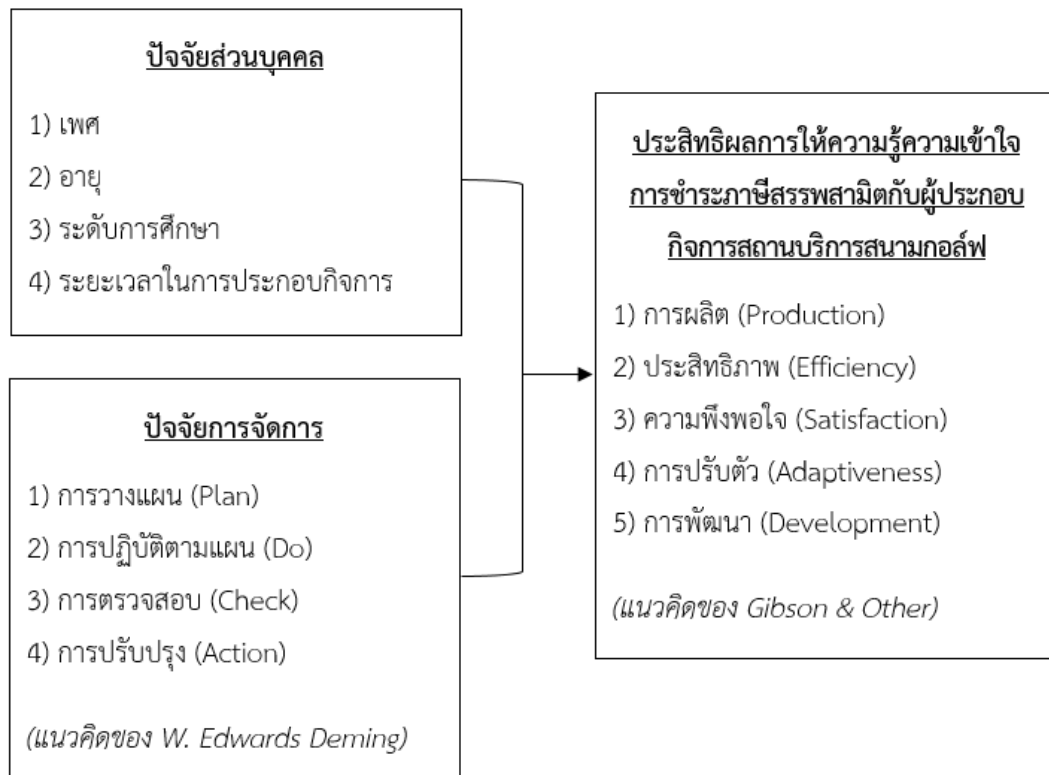
Robbins and DeCenzo, (2004) กล่าวว่า การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์การ ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ กระบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) กระบวนการ (Process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่าง ๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การโน้มน้าองค์การ และการควบคุม ซึ่งจะได้อธิบายละเอียดต่อไปในหัวข้อต่อไปเกี่ยวกับหน้าที่และขบวนการจัดการ

บุญเดิม พันรอบ (2552) กล่าวว่า การจัดการ (Management) หมายถึงกระบวนการจัดระบบกิจกรรมของบุคลากรให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ การจัดการเป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จัดระบบทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และการประเมินผลสำหรับการจัดทำกิจกรรม ในอนาคต การจัดการจึงหมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การการบริหารงานบุคคล การอำนวยการ การควบคุมงาน โดยนำเอาทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และประสานการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างราบรื่น เพื่อให้ธุรกิจบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545, หน้า 18-19) ได้กล่าวถึงการจัดการว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานของบุคคลมากกว่าสองคนขึ้นไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันโดยคำนึงถึงการจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพที่สุด การจัดการเป็นทั้งศาสตร์ (Science) คือการใช้ความรู้ในการบริหารจัดการและศิลปะ (Art) คือการใช้ทักษะที่เกิดจากความชำนาญในการปฏิบัติงานเพื่อจัดการบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการจัดการผู้จัดการต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะในการบริหารจัดการด้วยการใช้ความรู้และความสามารถเพื่อทำงานที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การจัดการ (Management) หรืออาจจะเรียกว่า การบริหาร หรือ การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาด และคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) หมายถึง การตัดสินใจอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการจัดการต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กันไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำนวน 273 ราย (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศหลักกรมสรรพสามิต <https://web.excise.go.th/EDINTRAWeb> ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2565)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำนวน 163 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำนวน 163 ราย และได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทขององค์กร ที่ศึกษามากที่สุด โดยแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดข้อเลือกตอบ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. ระยะเวลาในการประกอบกิจการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะประเมินค่าด้วยมาตรวัด (Rating Scale) ใน 5 ระดับ มีคำตอบ 5 ตัวเลือก โดยเป็นการสอบถามปัจจัยการจัดการ ตามแนวคิดของ W. Edwards Deming ประกอบด้วย 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ 4. การปรับปรุง จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะประเมินค่าด้วยมาตรวัด (Rating Scale) ใน 5 ระดับ มีคำตอบ 5 ตัวเลือก โดยเป็นการสอบถามประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ ตามแนวคิดของ Gibson & Other ประกอบด้วย 1. การผลิต 2. ประสิทธิภาพ 3. ความพึงพอใจ 4. การปรับตัว 5. การพัฒนา จำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ โดยที่แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1961) และได้กำหนดมาตราส่วนประมาณค่าของแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ โดยข้อคำถามมีลักษณะเชิงบวก

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัสตัวเลข (Code) และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลา ในการประกอบกิจการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยเป็นการคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเปรียบเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวมทั้งหมดมีค่าเป็นร้อยละ

2) ระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สัญลักษณ์ S.D. โดยใช้ค่าเฉลี่ยศึกษาถึงระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ

3) การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ) โดยการทดสอบค่า (T-test) สำหรับทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยเป็นการทดสอบข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการประกอบกิจการ ใช้การวิเคราะห์การหาความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA : F-test) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกรณีประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาค้นคว้าตามวิธีการดำเนินการศึกษาดังกล่าวมาในข้างต้น สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดดังต่อไปนี้ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 และเป็นเพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และมีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมา มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

ระยะเวลาในการประกอบกิจการ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการมากกว่า 15 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมา มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 11-15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมา มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 5-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และมีระยะเวลาในการประกอบกิจการไม่เกิน 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

ความเห็นของผู้ประกอบการสถานบริการสนามกอล์ฟ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.39 , S.D. = 0.53) หากพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจ การชำระภาษีสรรพสามิตอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน โดยมีความเห็นด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.48 , S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.41 , S.D. = 0.55) ด้านการปรับตัว ($\bar{X}$ = 4.36 , S.D. = 0.55) ด้านประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.34 , S.D. = 0.62) และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการผลิต ($\bar{X}$ = 4.33 , S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต โดยรวม

ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจ การชำระภาษีสรรพสามิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการผลิต	4.33	0.58	มากที่สุด
2. ด้านประสิทธิภาพ	4.34	0.62	มากที่สุด
3. ด้านความพึงพอใจ	4.48	0.56	มากที่สุด
4. ด้านการปรับตัว	4.36	0.55	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนา	4.41	0.55	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.39	0.53	มากที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ที่ 1 ระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบ
กิจการสถานบริการสนามกอล์ฟอยู่ในระดับมาก

สมมติฐาน ที่ 2 ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการ
สถานบริการสนามกอล์ฟ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกัน

1) ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีเพศแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการให้ความรู้
ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต แตกต่างกัน

2) ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการให้ความรู้
ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต แตกต่างกัน

3) ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพ
การให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต แตกต่างกัน

4) ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการแตกต่างกัน
มีประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต แตกต่างกัน

สมมติฐาน ที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระ
ภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟเป็นไปในเชิงบวก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง “ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบ
กิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ” ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับ ผู้
ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟพบว่า ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต

กับผู้ประกอบกิจการ สถานบริการสนามกอล์ฟ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา ด้านการปรับตัว ด้านประสิทธิภาพ และด้านการผลิต ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และตอบข้อซักถามด้านต่าง ๆ ได้ อย่างชัดเจน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีช่วยให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และมีมาตรฐานในการให้บริการ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ อย่างรวดเร็ว มีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย สามารถยกระดับการให้บริการและมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติ คิดค้นนวัตกรรมใหม่เพื่อรองรับการให้บริการ และบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อนำมาพัฒนาการให้บริการได้ดีขึ้น มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการชำระภาษี และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีให้หลากหลายช่องทาง สามารถปรับเปลี่ยนการทำงาน เมื่อเกิดภาวะวิกฤต และทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความพร้อมในการปรับตัว เพื่อร่วมปฏิบัติภารกิจกับหน่วยงานอื่น มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีที่เป็นปัจจุบัน เน้นประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากร และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการเผยแพร่ความรู้ด้วยวิธีที่ประหยัดต้นทุน มีการลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว การบริหารจัดการในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษี การตอบข้อซักถามในประเด็นต่าง ๆ และการพัฒนาเทคโนโลยีและระบบปฏิบัติการให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และมีการจัดอบรมในการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ผู้ประกอบการสถานบริการสนามกอล์ฟนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร บุญโย (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพองค์การของสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพองค์การของสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี โดยในภาพรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 การคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.54) อันดับที่ 2 ความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.53) อันดับที่ 3 การบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.54) และอันดับสุดท้าย การบูรณาการ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.66) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิติญา วงศ์จินดาศักดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการให้บริการสินเชื่อสำหรับผู้มีรายได้น้อยธนาคารออมสิน ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการให้บริการสินเชื่อสำหรับผู้มีรายได้น้อยธนาคารออมสินสาขาลพบุรีหัวหิน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมาตรฐานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$) รองลงมา ด้านการบรรลุเป้าหมายการบริการ ($\bar{X} = 4.90$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.88$) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.78$) ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบข้อมูลประสิทธิผลการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการประกอบกิจการ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ

2.2 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า อายุ ไม่ใช่ตัวกำหนดหรือบ่งชี้ว่าผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีอายุมากกว่าจะมีความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตมากกว่าหรือน้อยกว่าผู้ประกอบกิจการ สถานบริการสนามกอล์ฟที่มีอายุน้อยกว่า

2.3 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบาย ได้ว่า ก่อนที่ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟจะมาดำเนินกิจการ ระดับการศึกษาหรือคุณวุฒิ ได้เป็นส่วน หนึ่งในการกำหนดลักษณะความคิดเห็น ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ลักษณะความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟต่างกันอยู่แล้ว จึงไม่เป็นเหตุให้มี ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตต่างกัน

2.4 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการต่างกัน มี ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถ อธิบายได้ว่า ระยะเวลาในการประกอบกิจการไม่มีผลต่อลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้ ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต ดังนั้น ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟที่มีระยะเวลาใน การประกอบกิจการต่างกัน จึงไม่เป็นเหตุให้มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผล การให้ความรู้ความเข้าใจการชำระ ภาษีสรรพสามิตต่างกัน

3) ประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการ สถานบริการ สนามกอล์ฟมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยการจัดการซึ่งประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษี สรรพสามิตกับผู้ประกอบกิจการ สถานบริการสนามกอล์ฟ ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้าน ความพึงพอใจ ด้านการปรับตัว และด้านการพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยการจัดการทั้งในภาพรวม และรายด้าน ซึ่งอธิบายได้ว่า ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นปัจจัยที่ สามารถสร้างความพึงพอใจหรือตอบสนองความต้องการให้กับผู้ประกอบกิจการสถานบริการสนามกอล์ฟได้ จึงส่งผลให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการให้ความรู้ความเข้าใจ การชำระภาษีสรรพสามิต ในด้านที่ตีสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา มีเดช (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพให้บริการด้านการ จัดเก็บใบอนุญาตของสำนักตรวจสอบอากร กรมศุลกากร ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 แสดงว่า ปัจจัยด้านการให้บริการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพ ให้บริการด้านการจัดเก็บใบอนุญาตของสำนักตรวจสอบอากร กรมศุลกากร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ในระดับสูง ($r = 0.843$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย นามราช (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพ การบริหารจัดการมาตรฐานงานพิสูจน์หลักฐานของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าอยู่ระหว่างปัจจัยภายในองค์การ (X2) ปัจจัยด้านมาตรฐานงานพิสูจน์หลักฐาน (X3) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันสูงสุด เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการมาตรฐานงานพิสูจน์หลักฐานของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4 โดยภาพรวม (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานหรือพัฒนาการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีสรรพสามิตให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ ตลอดจนแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด
2. ควรมีการลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว ให้กับผู้ประกอบการที่ต้องมารับบริการจากทางหน่วยงาน
3. ควรมีการจัดอบรมในการให้ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และผู้ประกอบการสามารถนำประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

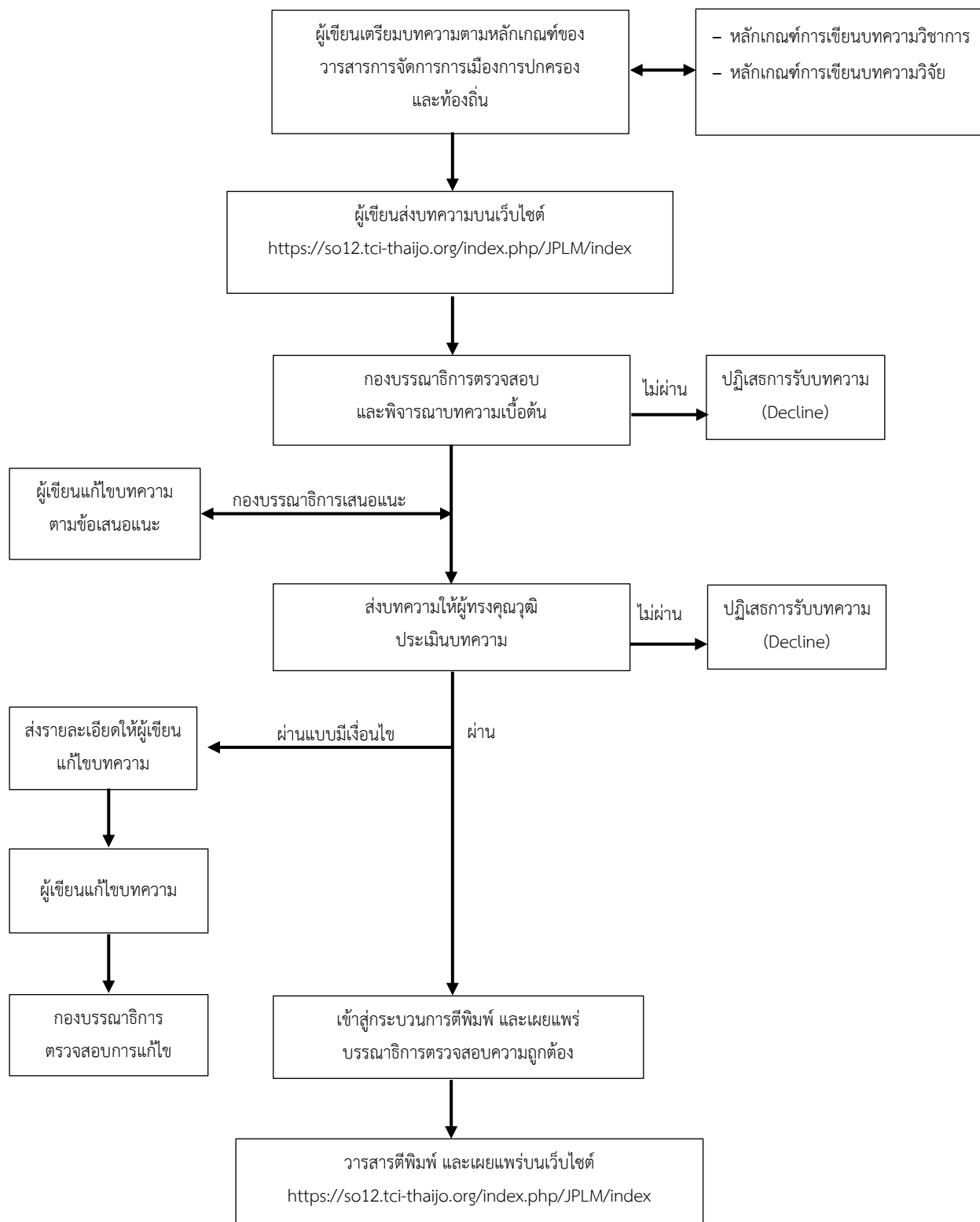
1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิต จากความคิดเห็นของบุคลากรของกรมสรรพสามิต เพื่อเป็นประโยชน์ในการให้บริการและการบริหารงานของกรมสรรพสามิต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้ความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีสรรพสามิตต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการต่างๆ ของกรมสรรพสามิต เพื่อให้ทราบถึงผลสะท้อนกลับจากผู้ใช้บริการเพื่อเป็นข้อมูลที่จะพัฒนาองค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพสามิต (2565). เกี่ยวกับกรม. เข้าถึงได้จาก: <https://www.excise.go.th/excise2017/index.htm>, 10 มกราคม 2565.
- กัลยา มีเดช. (2555). *ประสิทธิภาพการให้บริการด้านการจัดเก็บใบขนสินค้าของสำนักงานตรวจสอบอากร กรมศุลกากร*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.

- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2552). ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: วีพรีนธ์.
- บุญเต็ม พันรอบ. (2552) *พฤติกรรมองค์กรการ*. คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา
- พิทยา บวรวัฒนา. (2552). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภารการพิมพ์.
- วินัย นามราช. (2558). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการมาตรฐานงานพิสูจน์หลักฐานของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 4*.
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏวไลยอลงกรณ์, ปทุมธานี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2552). *นโยบายสาธารณะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bennis, W. G. (1989). *On becoming a leader: Reading*. M.A: Addison-Wesley
- Eddy, W. B. (1981). *Public organization behavior and development*. Cambridge. MA: Winthrop.
- George, Terry.C. (2006). *Principles of Management*. R.D. Irw.
- Gibson, et al. (1979). *Organizational: Behavior, structure, process; behavior*. Dallas. Texas:
Business Publication
- Harold, Koontz. (1961). *Toward A Unified Theory of Management*. N.Y. McGraw-Hill Book
Company.
- James, Stoner.A.F. (2003) *Management*. Prentice-Hall.
- Pfeffer, J., and Salancik, G. (1978). *The external control of organizations*. New York: Harper &
Row.
- Ricky, Griffin.W. (1997). *Fundamental of Management*. South Western Education Publishing.
- Robbins and DeCenzo. (2004) *Principle of Management*. Pearson Education.
- Steers, R. M., Ungson, G. R. and Mowsay, R. T. (1985). *Managing effective organizations: An
introduction*. Boston: Kent.

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารเพื่อตีพิมพ์ใน วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด
3. ผู้เขียนต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) มาเป็นของตนเอง ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ไว้ในระดับไม่เกิน 20%
4. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง และขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
5. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทความมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตาม ระบบ APA. (Version 6) ที่วารสารกำหนดไว้
7. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรืออาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ
8. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้เขียน ผู้เขียนและผู้มีชื่อร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความนั้น
9. ในกรณีที่ผู้เขียนทำผิดจริยธรรมจะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะแจ้งผู้เขียนและหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน
10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
11. การพิจารณาอนุญาตให้ลงตีพิมพ์ขึ้นอยู่กับพิจารณาจากกองบรรณาธิการ และให้ถือเป็นที่สุด

บทบาทหน้าที่ จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณ
2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตาม และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับเจ้าของบทความ หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำซ้อนของบทความไม่เกิน 20 %
3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของบรรณาธิการ หรือกองบรรณาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้วโดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสาร และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อทั้งสองด้าน (Double blind peer-reviewed)
6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์จากวารสารอื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และหากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ
7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความ โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้องและให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่าสมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่เจ้าของบทความปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของบทความซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

11. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารอื่นทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา
12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจนหรือ ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัดหรือมีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่อง หรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน และในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด
2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงรวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน
3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในการรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความรวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว
4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกดและไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย
6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเองและคนอื่น ๆ
7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น มีนโยบายจัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน, ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านการจัดการการเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการบริหารท้องถิ่น

ข้อกำหนดในการส่งบทความ จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่นำมาจากวารสารต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อนกระบวนการคัดเลือกบทความโดยใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review บทความจะถูกส่งไปยังนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญตรงกับสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ประเมินบทความ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

- มีประเด็นหรือความแนวคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
- วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ มีการสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
- สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะทางวิชาการของผู้เขียนอย่างชัดเจนและเที่ยงตรง
- มีการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทันสมัย และครอบคลุม
- มีการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่ายและเป็นระบบ ใช้ภาษาทางวิชาการอย่างเหมาะสม

การส่งต้นฉบับ

1) **การตั้งค่านำกระดาษ** ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 - 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ภาษาไทยใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ตั้งค่านำกระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร) กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) **ชื่อเรื่อง** ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) **ชื่อผู้เขียน** ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อยู่ใต้ชื่อเรื่องตรงกลาง

4) **ระบุชื่อต้นสังกัด** หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมล

5) มีบทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำต่อบทคัดย่อ

6) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 - 5 คำ)

7) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

8) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก)

การอ้างอิงเอกสารในบทความ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA 6th (ระบบ นาม-ปี) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงเอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สุพัตรา ยอดสุรงค์, 2561)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองรายชื่อ เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ชัยฤทธิ์ ทองรอด และวราภรณ์ สารอินมุล, 2559) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (อุษา งามมีศรี, 2562; วิศิษฐ์ ฤทธิ์บุญชัย, 2563)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (อานวย บุญรัตน์ไมตรี และคณะ, 2563)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยางค์แรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Porter, 1980)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Storey & Easingwood, 1999) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิง มากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Drucker, 1954; Dooley & O'Sullivan, 2003)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Woodman et al., 1993)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. / (ครั้งที่พิมพ์). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

ตัวอย่าง : สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2549). การบริหารเชิงกลยุทธ์ STRATEGIC MANAGEMENT (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(2) บทความจากวารสาร

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง : ภคมน โภคะธีรกุล. (2562). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป. *สารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 1(2), 116-125.

Pensirivasup, J. (2022). Causal factors influencing attitudes on consumption behavior through perceived quality of functional drink products for beauty. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 12(2), 366-378.

(3) วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อวิทยานิพนธ์./ (ระดับคุณวุฒิพนธ์ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/หรือการค้นคว้าแบบอิสระ). ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง : สุภาพร เพชรรัตน์. (2565). การพัฒนากลยุทธ์ตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มประเภทอาหารแปรรูปจากสับปะรดในเขตภาคกลางตอนล่าง 2 (คุณวุฒิพนธ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

Meesangpant, M. (2022). Development of quality management in the cosmeceutical industry (Doctoral Dissertation). Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

(4) สื่อออนไลน์

รูปแบบ: ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่เผยแพร่).// ชื่อบทความ.// สืบค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี./ จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL)

ตัวอย่าง : อีรพงศ์ ประดิษฐ์กุล. (2563). กลยุทธ์ทางการตลาดสมัยใหม่ที่น่าสนใจ บางอย่างคุณอาจคาดไม่ถึง. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.thaiprint.org/2020/11/vol127/knowledge127-03/>
Clark, D. (1999). Instructional system design: The ADDIE model. Retrieved October 12 2022 from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/sat.html>

การส่งบทความ

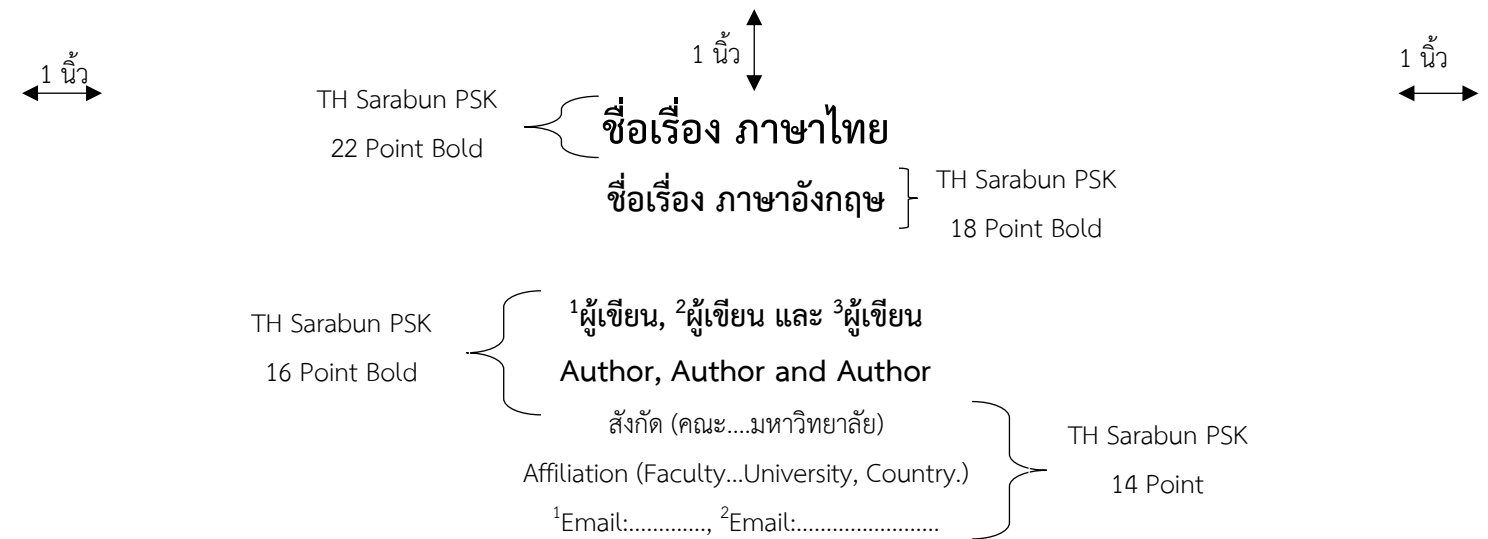
ให้ส่งต้นฉบับบทความออนไลน์ (ไฟล์ Word) ไปที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) เนื้อเรื่อง แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับเข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป
- 6) เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์
วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

บทคัดย่อ (250-300 คำ) → 18 Point Bold

16 Point { บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษา.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 16 Point

16 Point Bold

Abstract → 18 Point Bold

16 Point { The purpose of this article is to present.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 16 Point

16 Point Bold

บทนำ → 18 Point Bold

16 Point {

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

.....

เนื้อหา 1 → 18 Point Bold

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อหา 2 } 18 Point Bold

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฯลฯ

องค์ความรู้จากการศึกษา → 18 Point Bold

16 Point { ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....
.....
.....

สรุป } 18 Point Bold

16 Point { สรุปในภาพรวมของบทความ
.....
.....

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

ตัวอย่าง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาน้ำพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา ภักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*(ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย
- 4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- 5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนครอบคลุมถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- 6) กรอบแนวคิดการวิจัย
- 5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุมเข้าใจได้ง่าย
- 9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ
- 10) ข้อเสนอแนะ
 - (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
 - (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

วารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
22 Point Bold

1 นิ้ว

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย
ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

TH Sarabun PSK
16 Point Bold

¹ผู้เขียน, ²ผู้เขียน และ ³ผู้เขียน
Author, Author and Author
สังกัด (คณะ....มหาวิทยาลัย)
Affiliation (Faculty...University, Country.)
¹Email:....., ²Email:.....

TH Sarabun PSK
14 Point

บทคัดย่อ → 18 Point Bold

16 Point

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ 1) 2)
3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้...(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิง
คุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ

องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ 1-
3 บรรทัด)

คำสำคัญ :,, 16 Point

16 Point Bold

Abstract → 18 Point Bold

16 Point

This Article aimed to study (1)
(2) the sample was.....
They was selected by the instrument for collecting data
was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.
The research results were found as follows;

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Keywords:;; } 16 Point
16 Point Bold

บทนำ } 18 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูล
งานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ
(practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดย
ใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย

(อ้างอิงข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยเป็น
อย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่
กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนว
ทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะ
เขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 18 Point Bold

- 16 Point {
1. เพื่อศึกษา.....
 2. เพื่อศึกษา
 3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 18 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม } 18 Point Bold

- 16 Point {
- เขียนควรรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของความรู้นี้ได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย
1.
 2.
- สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

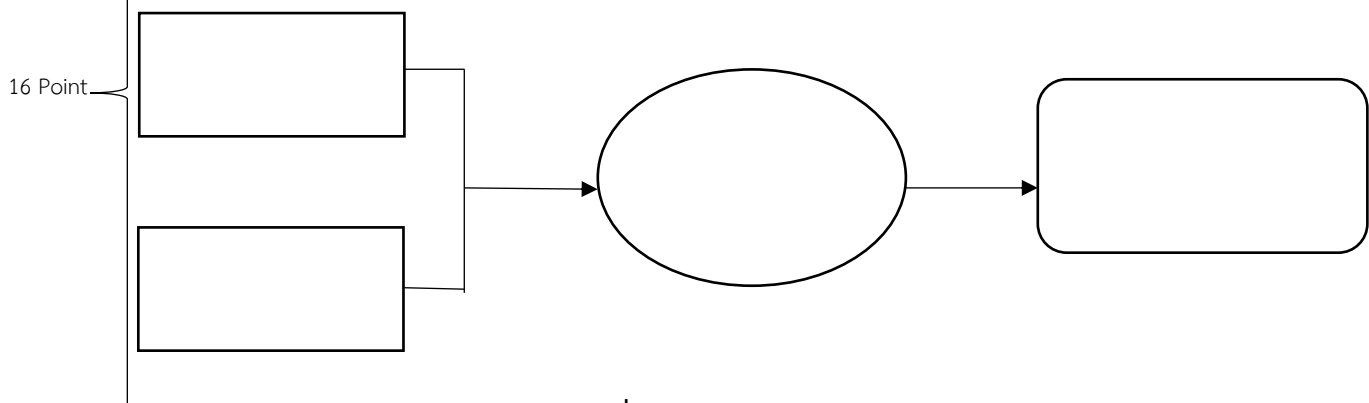
กรอบแนวคิดการวิจัย } 18 Point Bold

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ... ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

18 Point Bold

16 Point

ผลการวิจัย

18 Point Bold

16 Point

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

อภิปรายผลการวิจัย

18 Point Bold

16 Point

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

18 Point Bold

16 Point

ระบุงค์ความรู้ันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

สรุป

18 Point Bold

16 Point

สรุปในภาพรวมของบทความ

ข้อเสนอแนะ

18 Point Bold

16 Point

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ

..... โดยควรให้ความสำคัญกับ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควร

ทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

เอกสารอ้างอิง

18 Point Bold

ตัวอย่าง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ฉัตรชัย นาถำพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษา และการวิจัย*, 3(3), 171-178
- สุนันทา รักดีไทย. (2561). องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียน อาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ค่าธรรมเนียมการส่งบทความ

บทความที่ส่งเข้ามาตีพิมพ์ในวารสาร จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ การส่งบทความเข้ามาเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน หากไม่ปฏิบัติตามกติกา กองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20%
2. เจ้าของบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งจากกองบรรณาธิการ)

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อได้รับการตีพิมพ์การส่งในระบบ สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

